

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 35

20 травня 2014 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 35 2014

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2014

ЗМІСТ

У центрі уваги 3

Аналітичний ракурс

Рябоконь А.

Крымские татары в новых условиях.....**6**

Горовая С.

Выборы мэра Киева: конкуренция лидеров, а не программ**15**

Законодавча влада 20

Виконавча влада 32

Політика 49

Економіка 58

Економіка України в контексті
світових кризових тенденцій..... **67**

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Звернення в. о. Президента України, Голови Верховної Ради України О. Турчинова у День пам'яті жертв політичних репресій Дорогі співвітчизники!

У цей скорботний для України день ми вшановуємо пам'ять усіх, хто став жертвою більшовицького режиму.

Більш ніж вісім десятиліть минуло відтоді, як маховик сталінської репресивної машини набрав повних обертів. Загинули мільйони безневинних людей, а десяткам мільйонів було зламано долю.

Жертвою карателів із НКВС у часи лихоліття міг стати кожен незалежно від віку, національності, соціального статусу, професії, релігійних переконань. Злодіяннями тодішніх можновладців знищувалося вільне слово, думка, віра у майбутнє.

Попри величезні втрати наш народ вистояв. Здобуто омріяну століттями незалежність. Але сьогодні певні сили всередині країни та за її межами прагнуть реваншу і намагаються знову повернути тоталітарне минуле, пробують одурити суспільство, кличуть назад в імперію.

Переконаний, що ці спроби приречені на неминучу поразку. Ми захистимо свій демократичний європейський вибір, свою державу!

Головними цінностями сучасного цивілізованого світу є відкритість і свобода. Саме така модель розвитку є запорукою динамічного поступу, сильної економіки, високих соціальних стандартів. І лише демократична держава здатна поважати та реально захищати права своїх громадян.

Кожен з нас має пам'ятати і знати тяжкі сторінки нашої історії, аби подібні трагедії ніколи не повторювалися.

Схилимо ж голови і помолимося за вічний спокій тих, хто загинув через політичні репресії та переслідування. Світла їм пам'ять.

Непохитної віри усім нам у щасливе майбутнє рідної країни.

О. Турчинов (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 18.05).

А. Яценюк: В Україні відбудуться легітимні вибори і з'явиться законно обраний Президент

«Від імені уряду України можу запевнити: в Україні відбудуться легітимні вибори і з'явиться законно обраний Президент», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у понеділок, 19 травня, під час селекторної наради з питань забезпечення виконання завдань із підготовки та проведення позачергових виборів Президента України.

«В Україні повинен з'явитися легітимно обраний глава держави. Всі українці повинні отримати можливість прийти, проголосувати і вибрати нового українського Президента», – підкреслив А. Яценюк.

Він наголосив на необхідності проведення виборів в усіх без винятку областях України: «Ми усвідомлюємо, що в окремих місцях буде складно провести виборчу кампанію. Але таких місць є дуже мало, і загалом це не вплине на результати виборів».

А. Яценюк окремо зазначив необхідність того, «щоби для громадян України було забезпечено можливість прийти на виборчу дільницю і проголосувати».

Глава уряду нагадав, що парламент ухвалив усі необхідні законопроекти, щоб в Україні були проведені чесні й прозорі вибори, у тому числі забезпечено відповідне фінансування. За його словами, на виборах забезпечена політична конкуренція, зареєстровано багато кандидатів: «Тому люди можуть вибрати будь-яку політичну ідеологію, будь-яких кандидатів у Президенти. Таким чином це гарантує, що всі ідеологічні аспекти будуть враховані. Вибір є, просто треба прийти і проголосувати».

Прем'єр-міністр окремо відзначив роль Центральної виборчої комісії, «яка в надскладних умовах забезпечує проведення виборчого процесу». Він наголосив, що ЦВК як незалежний орган «робить все для проведення чесних і прозорих виборів»: «У нас є один із найдосконаліших реєстрів виборців, і Центральною виборчою комісією забезпечені всі технічні моменти, необхідні для проведення виборів».

Він також підкреслив, що право кандидатів на пост Президента на висвітлення діяльності було забезпечено законодавством та українською медіа-спільнотою: «Засоби масової інформації надали доступ кандидатам у Президенти для виголошення своїх позицій, проголошення промов, розміщення своїх політичних роликів».

А. Яценюк повідомив, що на базі Центральної виборчої комісії працюватиме об'єднаний оперативний штаб щодо підготовки та проведення виборів Президента України. Від уряду в ньому працюватиме перший віце-прем'єр-міністр України В. Ярема, а всі силові структури братимуть найактивнішу участь у ньому.

У рамках Донецької та Луганської областей відпрацьовується окрема схема щодо забезпечення правопорядку і виборчого процесу на цих територіях. «Будь-які спроби терористів у Донецьку і Луганську зірвати всеукраїнські вибори Президента України приречені на поразку», – підкреслив А. Яценюк.

За його словами, необхідно є робота мобільних груп під час проведення виборів, «щоб невідкладно виїжджати у випадку отримання будь-якого сигналу про правопорушення».

А. Яценюк окремо зупинився на питанні захисту членів окружних і територіальних виборчих комісій: «Ми проведемо день виборів, але буде ще ніч виборів і підрахунок голосів. Необхідне забезпечення правопорядку і безпеки як для тих, хто приходять голосувати, так і для тих, хто рахує голоси. Усе для забезпечення законності, правопорядку і можливості проведення виборчої кампанії з боку уряду буде зроблено».

А. Яценюк також звернув увагу, що на 25 травня призначено й місцеві вибори.

Глава уряду наголосив, що персональна відповідальність за забезпечення виборчого процесу лежить на керівниках місцевих державних адміністрацій, крім функцій, які за законом належать до компетенції ЦВК і ТБК: «Що стосується допомоги, правопорядку, координації всіх дій центральних органів виконавчої влади на місцях – це персональна відповідальність керівника відповідної адміністрації».

Він нагадав, що уряд України вніс до Верховної Ради України законопроект про підвищення відповідальності щодо порушення виборчого процесу, який стосується, зокрема, продажу та скупки голосів. Прем'єр-міністр звернувся до парламенту України 20 травня розглянути цей законопроект і прийняти його за основу та в цілому.

Глава уряду також звернувся до представників правоохоронних органів «всіма законними засобами разом із органами прокуратури і Служби безпеки України жорстко присікати будь-які факти порушень виборчого законодавства, скупки голосів і намагань вплинути на виборчий процес» (*Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article;jsessionid=2195D08ACE3D329482E44FFD37EB7B2A?art_id=247312470&cat_id=244274130); http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article;jsessionid=2195D08ACE3D329482E44FFD37EB7B2A?art_id=247312485&cat_id=244274130. – 2014. – 19.05).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Рябоконт, мл. науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ

Крымские татары в новых условиях

18 мая крымские татары на траурном митинге, посвященном 70-й годовщине депортации народов из Крыма, снова заявили о желании создать на полуострове собственную национально-территориальную автономию. Соответствующие положения изложены в принятой на митинге резолюции.

Крымские татары требуют от российских и крымских властей официального признания представительного органа – меджлиса и национального съезда – курултая, а также принятия нормативно-правовых актов, которые позволили бы увеличить количество своих представителей в органах власти. В тексте резолюции указано, что стремление создать в Крыму крымскотатарскую национальную автономию основано на «нормативно-правовых актах международного права», в том числе Декларации ООН о правах коренных народов.

Также крымские татары намерены выступать за возвращение исторических названий населенным пунктам и географическим объектам, которые переименовали после депортации, и планируют добиваться более широкого представительства крымских татар в органах власти Крыма.

Траурный митинг прошел в микрорайоне Ак-Мечеть в Симферополе. Данные о количестве участников митинга разнятся. По информации агентства «Крымформ», собралось более 5 тыс. человек, а издание Korrespondent.net сообщает о более чем 10 тыс. участников. Люди ехали на митинг с крымскотатарскими флагами под лозунгами «Родина! Народ! Крым!» на русском и крымскотатарском языках. Кроме того, массовые акции в поддержку крымских татар прошли в Киеве, Херсоне и Львове.

На митинге главный муфтий мусульман Крыма Э. Аблаев провел молебен в память о жертвах депортации 1944 г. Также к собравшимся обратился и глава меджлиса Р. Чубаров. «Хочу обратить ваше внимание на необходимость чтить память тех, кто потратил свою жизнь на борьбу за возвращение крымских татар на Родину», – передает слова Р. Чубарова издание «Вести.ua».

При этом Р. Чубаров заявил, что крымские татары стали заложниками «конфликта двух государств». «Теперь перед крымскими татарами стоит вопрос “Как быть?” и “Что делать?”. Прежде необходимо быть едиными. Объединиться вокруг курултая, муфтията и системы меджлиса. Только в единстве мы сможем пережить эти тяжелые времена. Уверен, что эти времена пройдут», – заявил Р. Чубаров. Он отметил, что

меджлис будет добиваться разрешения на въезд в Крым лидеру крымских татар М. Джемилеву. Р. Чубаров также призвал соотечественников объединиться вокруг меджлиса и духовного управления мусульман Крыма и активизировать работы по созданию национальных школ и мечетей в селах и поселках полуострова.

Р. Чубаров также призвал российские власти определиться, когда они искренни в отношении крымских татар: когда говорят, что защищают их права, или когда запрещают проведение митингов. «Я хочу узнать: кто в этом государстве говорит неправду – или те, кто говорит о наших правах, и они находятся в Москве, или военные и спецслужбы, которые сегодня просто поглумились над нашей памятью, над целым народом», – сказал он после завершения митинга памяти жертв депортации крымскотатарского народа в поселке Ак-Мечеть в Симферополе.

Памятные мероприятия, посвященные годовщине депортации, начались вечером 17 мая с акции «Зажги огонек в своем сердце». Утром 18 мая в Симферополе и других городах проходили траурные мероприятия у памятных знаков, посвященных депортации. Также утром в различных поселках, селах и районных центрах проходили молебны. В памятных мероприятиях по всему Крыму приняли участие около 60 тыс. человек. В день траурных мероприятий на всех государственных учреждениях были приспущены государственные флаги.

Вечером 18 мая на высказанные крымскими татарами требования ответил и. о. главы Крыма С. Аксенов. Он отметил, что признание курултая и меджлиса может произойти только в случае официальной регистрации этих организаций в соответствии с требованиями российского законодательства. При этом «представительство крымских татар и лиц любой другой национальности в органах власти будет осуществляться исключительно на профессиональной основе», отметил он.

18 мая в Симферополе и других городах были приняты повышенные меры безопасности – часть улиц была перекрыта, а в Крыму очевидцы наблюдали большое количество полицейских и ОМОНа. Крымским татарам разрешили собраться

в сквере на железнодорожном вокзале и в парке «Салгирка», где находятся памятные камни, посвященные депортации. Однако возмущенная запретом часть людей попыталась пройти в центр Симферополя, где дорогу им преградили сотрудники полиции и ОМОНа, находившиеся в полной боеготовности. Тем не менее открытого конфликта удалось избежать – после непродолжительных переговоров крымские татары в сопровождении эскорта правоохранителей пешком направились в район Ак-Мечеть, где и проходил всекрымский траурный митинг.

Накануне до конца не было известно, проведут ли крымские татары митинги в Симферополе. Траурный митинг, посвященный 70-летию депортации крымских татар, должен был пройти 18 мая на центральной площади Симферополя. Он проходил ежегодно, однако в этом году власти Республики Крым запретили массовые мероприятия на территории полуострова до 6 июня. Запрет массовых мероприятий объяснялся ситуацией с гибелью мирных жителей на Юго-Востоке Украины, а также возможными провокациями со стороны экстремистов, которые могли попасть на территорию Крыма. Также власти Крыма должны были провести в СМИ и общественных объединениях «разъяснительную работу о необходимости соблюдения принципов толерантности и избежания организации массового скопления граждан в целях их безопасности».

С учетом сложившейся ситуации днем 17 мая меджлис крымских татар отказался проводить массовые акции и митинги в центре Симферополя. Позже стало известно, что крымские власти разрешили собраться крымским татарам в микрорайоне Симферополя Ак-Мечеть. Оргкомитет рекомендовал крымчанам поддержать проведение акции «Зажги огонь в своем сердце» 17 мая и зажечь свечу памяти по жертвам депортации. С. Аксенов поддержал траурные мероприятия и зажег свечу памяти по жертвам депортации, вместе с тем заявил, что «нам небезразлична эта акция. Мы помним всех тех, кто был депортирован по национальному признаку, мы помним, как несправедливо обошлись с их семьями. 18 мая – это не день демонстрации силы, которым пользовались отдельные политики, возглавлявшие крымскотатарское движение на

протяжении 20 лет, почему к этой акции и возникло определенное негативное отношение у граждан Республики Крым. Как только эта акция перейдет из разряда политической в разряд акции дани памяти и уважения, крымчане поймут, что это символ единения и мирной жизни всех народов полуострова».

Немногим ранее, 16 мая, с представителями крымских татар встретился президент России В. Путин. При этом на встрече не было ни Р. Чубарова, ни М. Джемилева, однако присутствовали депутат крымского парламента Л. Безазиев, бывший глава общественной организации «Милли Фирка» В. Абдураимов, ее член Д. Акмуллаев, глава парламентской комиссии по межнациональным отношениям Э. Гафаров, глава общественной организации «Поколение Крыма» Р. Бальбек. В. Путин призвал не допустить того, чтобы народ Крыма стал разменной монетой в спорах между Россией и Украиной. «Но ни в коем случае никто, все мы не можем допустить, чтобы крымскотатарский народ стал разменной монетой в каких-то спорах, в том числе и межгосударственных, особенно в каких-то спорах, скажем, между Россией и Украиной», – заявил президент РФ.

По его словам, этот народ «настрадался» за предыдущие десятилетия. Поэтому «вталкивать их в какие-то спорные вопросы абсолютно недопустимо». Он подчеркнул, что сейчас интересы крымских татар «связаны с Россией». «Нельзя защищать интересы других, третьих государств, используя крымскотатарский фактор», – заявил В. Путин.

Напомним, что в апреле президент России В. Путин подписал указ о реабилитации крымскотатарского и других народов Крыма, пострадавших от репрессий. По его словам, в этом же указе прописаны меры «по социально-экономическому обустройству некоторых территорий», которые в последние годы и даже десятилетия фактически были брошены и «юридически никак не оформлены».

Отметим, что сложные взаимоотношения между нынешними властями Крыма и меджлисом крымскотатарского народа еще более обострились после запрета прокуратурой Крыма въезда М. Джемилева на территорию РФ и попыток несколь-

ких сотен крымских татар на пропускном пункте Турецкий вал (Херсонская область) силой добиться въезда крымского политика на территорию автономии.

Еще накануне крымского референдума многие эксперты и СМИ, ссылаясь на заявления М. Джемилева, прогнозировали, что крымские татары окажут серьезное сопротивление аннексии Крыма. Однако существенного сопротивления не случилось. Руководство меджлиса не просто не стало бороться против РФ, а 29 марта на курултае (съезде) крымскотатарского народа заявило о планируемом вхождении во власть полуострова. В то время когда М. Джемилев твердил о непримиримости татар, а СМИ заявляли о татарском референдуме по вопросу национальной автономии, курултай принял совсем другое решение. Без поименного голосования делегаты после принятия «исторического документа о национально-территориальной автономии крымских татар на своей исторической территории, оккупированной войсками РФ», поднятием рук проголосовали за вхождение во власть Крымской Республики, куда ранее эта власть их сама и попросила. 11 марта власть Крыма легализовала курултай, утвердив 20-процентное обязательное присутствие крымских татар в органах власти Крыма.

Впрочем, еще за несколько недель до решения курултая С. Аксенов заявил, что вице-спикером крымского парламента будет Р. Ильясов, член курултая. Крупный крымскотатарский предприниматель Л. Ислямов, владелец симферопольского канала АТР, проводившего проукраинскую пропаганду, стал заместителем председателя Совета министров Крыма. Он так прокомментировал свой выбор: «Кремль послал ясный сигнал: это земля, где есть коренной крымскотатарский народ. И это услышали крымские татары. Нам важно, чтобы нас воспринимали такими же равноправными людьми, как и любой другой народ, который живет в Российской Федерации».

М. Джемилев, бывший глава меджлиса, народный депутат от «Батьківщини», во время проведения крымского референдума был в Турции. В разговоре с министром иностранных дел А. Давутоглу он просил «закрыть Босфорский пролив для прохождения российских военных кораблей и приблизить

турецкий флот к берегам полуострова», на что получил вежливый отказ.

Одной из причин такого решения стала позиция Турции по вопросу о Крыме. В Турции живет община крымских татар, по численности превосходящая крымскую более чем в два раза. Турция активно способствует эмиграции татар на свою территорию. Несмотря на проукраинскую позицию, которую заняла Турция во время голосования в ООН по вопросу Крыма, она совершенно спокойно отнеслась к аннексии полуострова Российской Федерацией.

В немалой степени причиной некоторой пассивности Турции в вопросе Крыма стали муниципальные выборы 30 марта 2014 г. Их важность для правящей ныне Партии справедливости и развития и лично премьер-министра Р. Эрдогана трудно переоценить, поскольку конфронтация между властями и оппозицией продолжается уже несколько лет, а политическое противостояние со времен событий на площади Таксим вспыхивает по любому поводу.

Само правительство Р. Эрдогана достигло в Турции за последние 10 лет больших успехов как в экономике, так и во внешней политике. Выйдя за рамки национальной государственности, Турция активно пытается стать ключевым игроком в регионе. Однако длительная напряженность ситуации с Сирией привела к ослаблению позиций Турции на Ближнем Востоке, и турецкое руководство предпочло сделать ряд шагов, направленных на укрепление сотрудничества с Россией. Как известно, Анкара выразила намерение сотрудничества с Таможенным союзом на фоне отдаляющегося членства в Европейском Союзе.

Именно это сотрудничество и неудачи Турции в сирийском конфликте привели к тому, что турецкое правительство не оказало никакой существенной поддержки тем группам крымских татар, которые близки к меджлису, и его лидерам.

С другой стороны отметим, что все прошлые годы периодические попытки украинских властей ослабить меджлис и лично М. Джемилева лишь шли ему на пользу. Статус «борцов за народное счастье» был отличным мобилизующим фактором в глазах крымскотатарского народа. После этого любые

упреки в адрес меджлиса по поводу коммерческих самозахватов, исторических спекуляций или бездействия в вопросе обустройства репатриантов сразу уходили на второй план. Тем более что ранее прямо давить на меджлис решались лишь власти АРК, противовесом которых выступал официальный Киев. Меджлис привык быть чем-то вроде «серого кардинала» – без прямой ответственности, но с контролем финансовых потоков и сохранностью административных квот в органах власти.

Украинские власти с этим мирились – в обмен на поддержку проукраинских сил на парламентских и президентских выборах. Москве же электоральные издержки от дружбы или вражды с меджлисом не грозят. Издержки могут быть только лишь имиджевые: статьи в западной прессе, негодование правозащитников или международных организаций.

Международные организации и разнообразные СМИ накануне траурной даты не устали тиражировать разные цифры беженцев из Крыма после его аннексии. «По состоянию на 1 апреля около 3 тыс. человек, в основном женщины и дети, бежали из Крыма после его присоединения к Российской Федерации из-за страха за свою собственную безопасность и будущий статус. Восемьдесят процентов из них – крымские татары», – говорится в опубликованном докладе ОБСЕ, подготовленном по просьбе нынешнего правительства Украины. Часть покинувших полуостров жителей составляют украинские военные и их семьи, отмечают авторы доклада.

Между тем бывший глава меджлиса М. Джемилев заявил в интервью радиостанции «Эхо Москвы», что Крым покинули уже около 8 тыс. человек, в основном представители крымскотатарского народа. По его словам, местные власти оказывают сейчас давление на многих татар, из-за их политических взглядов, особенно на тех, кто живет обособленно и не имеет поддержки общины.

Как заявил постоянный представитель Украины при ООН Ю. Сергеев, из-за давления новой власти после присоединения Крыма к России полуостров покинули более 7 тыс. крымских татар. По его словам, украинская власть обеспокоена ситуацией, в частности «запугиванием, обысками и подавлением прав крымскотатарского населения в Крыму».

В недавнем докладе главы управления верховного комиссара ООН по правам человека Н. Пиллэй, посвященном «тревожному ухудшению» ситуации с правами человека и росту насилия на Востоке Украины, говорится о притеснениях крымских татар в Крыму. В отношении крымских татар – это свобода передвижения их лидеров; случаи физического насилия; ограничение деятельности крымскотатарских средств массовой информации; опасения относительно религиозного преследования мусульман; угроза со стороны крымского прокурора относительно того, что работа парламента крымскотатарского народа может быть объявлена незаконной и приостановлена, отмечают в ООН.

Официальный представитель МИД РФ А. Лукашевич назвал комментарии по Крыму (в докладе. – Авт.) «отошедшими от принципов беспристрастности и нейтральности». «Объявив вслед за Киевом и его западными покровителями “незаконным” референдум в Крыму, управление верховного комиссара ООН по правам человека расписалось в том, что оно признает закрепленное в международных пактах о правах человека право народов на самоопределение только тогда, когда это продиктовано политической конъюнктурой», – отмечается в сообщении МИД РФ.

Отметим, что российская сторона не отрицает заметной эмиграции крымских татар, объясняя ее массовым исходом сторонников и активистов запрещенных в РФ исламистских организаций. Как заявил первый заместитель председателя исполкома Всемирного конгресса татар Р. Валиуллин, «... вместе с тем есть тенденции, есть течения, которые в свое время получили достаточно широкое распространение в Украине, скажем, деятельность партии “Хизб ут-Тахрир”, которая законом не запрещена в Украине, а у нас в России признана экстремистской организацией». По его словам, после оккупации Крыма Россией достаточно большое число приверженцев исламской организации покинули территорию Крыма. Он добавил, что не хотел бы называть конкретные цифры.

Нынешняя политика РФ в отношении крымских татар характеризуется намерением переформатирования крымскотатарского движения в целом и меджлиса как его наиболее заметной части в частности: заигрывание с лояльной и

умеренной частью крымских татар, с одной стороны, и вытеснение нелояльных к РФ политиков и радикальных исламистов – с другой. Каким будет результат этих намерений и действий, зависит от крымскотатарской общины в первую очередь. В условиях же часто вспыхивающих в Крыму конфликтных ситуаций вокруг национальных общин официальная Москва, скорее всего, будет играть роль арбитра, что, в общем, является стандартной практикой модерации конфликтов между этническими общинами в многонациональных странах.

**С. Горовая, ст. науч. сотр. ФПУ НБУВ,
канд. наук по соц. коммуникациям**

Выборы мэра Киева: конкуренция лидеров, а не программ

Киевская городская территориальная избирательная комиссия 1 мая приняла окончательное решение о регистрации 19 кандидатов на пост мэра Киева, выборы которого вместе с выборами главы государства пройдут 25 мая. Как отмечают социологи, лидерами предвыборной гонки в настоящий момент являются В. Кличко, Н. Катеринчук, В. Бондаренко, А. Омельченко и Л. Оробец.

Традиционно, сделать выбор в пользу того или иного кандидата помогает анализ его предвыборной программы. Однако, просматривая программы и предвыборные заявления претендентов, следует отметить их, преимущественно, декларативный характер, отсутствие новых и конкретных идей. Многие претенденты на пост мэра муссируют темы, которые обсуждаются уже не один год: запрет на застройку исторического центра города, борьба с МАФами, с коррупцией, восстановление справедливости, порядка и т. д. Так, информируют СМИ, лидер УДАРа В. Кличко заявил, что будет бороться с коррупцией и выступит за объединение должностей мэра и главы Киевской городской госадминистрации. «Первый наш приоритет – борьба с коррупцией. Это и прозрачный бюджет

Киева, и увольнение коррумпированных чиновников. Власть в столице должна быть подконтрольной обществу. Второй приоритет – привлечение инвестиций. Как украинских, так и иностранных. Третье – направление бюджета Киева на потребности киевлян», – пояснил В. Кличко (<http://nbnews.com.ua/ru/tema/120434>, 6.05.2014).

Лидер Европейской партии Н. Катеринчук, который в 2008 г. занял четвертое место по результатам выборов мэра, на этот раз пытался добиться проведения выборов киевского городского главы в два тура: «Главой города может стать только тот, кого будут выбирать в два тура. Значит, поддержит большинство киевлян. Иначе мы снова получим нового Черновецкого, которому удалось переизбраться два раза, опираясь исключительно на меньшинство (около 30 %) жителей города. Но 30 % не могут решать судьбу 70 %». Н. Катеринчук, говоря о своей программе, также подчеркивал: «В своей предвыборной программе я первым пунктом определил гарантирование спокойствия и безопасности для жителей и гостей столицы».

Кандидатом от «Батьківщини» является нынешний глава Киевской городской государственной администрации В. Бондаренко. Он несколько раз избирался депутатом Верховной Рады от Святошинского района Киева. На партийной конференции Киевской городской организация партии «Батьківщина» ее лидер Ю. Одарченко подчеркнул: «Мы считаем В. Бондаренко достойной кандидатурой, хозяйственником, политиком, серьезным специалистом по коммунальному хозяйству, автором законопроектов из этой сферы, которые помогут разрушить схемы коммунальной монополизации – как в Киеве, так и по всей стране. Уверен, эти знания помогут ему в борьбе с кризисными явлениями, со старыми схемами политического устройства времен В. Януковича, Д. Фирташа, Л. Черновецкого и др.». В. Бондаренко, со своей стороны, выразил готовность работать в команде на благо столицы: «Доверие соратников и киевлян будет тем фундаментом, который позволит мощнее работать и приложить немалые усилия к работе с тем, чтобы и потомки киевлян вспоминали, как умеют работать соратники Ю. Тимошенко».

Бывший мэр Киева А. Омельченко стал кандидатом от партии «Єдність». При этом в СМИ нередко отмечают, что «за десять дней до даты голосования А. Омельченко так и не представил какой-либо внятной программы действий, которую реализовывал бы в случае победы». Из предвыборных обещаний главным вопросом считает необходимость пересмотра столичного бюджета до уровня, соответствующего потребностям города (<http://svodka.net/poslednie-svodki/svodki/1288431>, 15.05.2014).

Одной из первых о намерении баллотироваться на пост мэра Киева заявила народный депутат Л. Оробец: «Я сознательно выбрала тяжелую борьбу на выборах за доверие киевлян, чтобы восстановить и привести в порядок полностью разграбленный и уничтоженный несколькими последовательными командами “профессионалов” родной мне город, в котором я родилась и прожила всю свою жизнь. Украина должна процветать. Ради этого и работаю. Начинаю с Киева. Присоединяйтесь» (<http://nbnews.com.ua/ru/tema/120434>, 6.05.2014).

Партия «Свобода» выдвинула на пост мэра столицы А. Ильенко, народного депутата Украины от Деснянского района Киева. Во время Майдана А. Ильенко инициировал создание Народного совета Деснянского района, который запретил деятельность КПУ и Партии регионов на своей территории.

Киевская городская организация КПУ предложила киевлянам своего кандидата А. Комнацкого, первого секретаря Киевского горкома КПУ.

У Партии регионов кандидата на пост мэра нет. В то же время избирательный список кандидатов в депутаты Киевсовета возглавил народный депутат Н. Шуфрич.

От Киевской городской организации «ВО “Демократы”» (Демократическая партия) на пост мэра зарегистрировался автогонщик А. Мочанов, от Украинской народной партии – О. Деревянко, от Политической партии – предприниматель Г. Балашов.

Народный депутат В. Кириленко пойдет на выборы от партии «За Украину!».

Территориальный избирком также зарегистрировал кандидатом в мэры и весьма интересного персонажа «Звездных

войн», главу Интернет-партии Украины Д. Вейдера. Одновременно он баллотируется на пост мэра Одессы и обещает судиться с Центризбиркомом за отказ от регистрации его кандидатом на пост Президента Украины.

Статистами на выборах мэра, вероятнее всего, будут генеральный директор ООО «Агробонус» Л. Василенко, президент компании «Фармпланета» В. Кандрук, архитектор А. Миргородский, адвокат В. Смалый, а также безработный В. Довгий.

Баллотируются на пост мэра также бывший экс-глава КГГА И. Салий (1992–1993 гг.) и нынешний мэр Калуша (Ивано-Франковская область) И. Насалик.

Что касается результатов выборов, то, по данным соцопроса КМИС, если бы выборы проходили в начале мая, то безусловную победу одержал бы В. Кличко, за которого проголосовали бы 40 % всех киевлян (или 60,1 % среди тех, кто собирается голосовать и определился со своим выбором). Далее с существенным отрывом от лидера идут Н. Катеринчук 6 % (9 % от готовых голосовать и определившихся), В. Бондаренко – 5,7 % (8,5 % соответственно) А. Омельченко – 5,1 % (7,6 % соответственно) и Л. Оробец – 2,6 % (3,8 % соответственно).

По данным опроса, 90 % киевлян имеют намерение проголосовать на выборах мэра Киева 25 мая, в том числе 79 % – посетить избирательные участки. 25 % жителей столицы не определились, кого поддерживать на выборах мэра Киева. При этом среди них 85 % имеют намерение голосовать (<http://minprom.ua/news/155044.html>, 17.05.2014).

Как сообщают СМИ, согласно более раннему соцопросу Центра им. А. Разумкова, проведенному в Киеве 11–17 апреля, самый популярный кандидат в мэры – В. Кличко: за него готовы голосовать 52,5 % киевлян, которые определились с выбором.

В тройку лидеров входит также В. Бондаренко с рейтингом в 10,5 % и Н. Катеринчук – 9,4 %. У «свободовца» А. Ильенко и Л. Оробец, согласно опросу, сторонников примерно одинаковое количество – около 4 %.

В экспертных кругах фаворитом на выборах мэра Киева также называют В. Кличко. Так, руководитель Международного института демократии, эксперт Центра политических ис-

следований С. Таран в своем комментарии отметил: «У Кличко сейчас очень хорошие шансы стать мэром. Я думаю, что он кандидат номер один. Другое дело, что интрига будет обязательно, так как интересных кандидатов много. К тому же сейчас в Украине есть запрос на новых политиков, поэтому у молодых будет много шансов. Даже если они не победят, то они сделают хороший задел на будущие выборы».

Эксперт предсказал рекордную явку как на выборы Президента, так и на выборы мэра Киева (<http://www.rusnovosti.ru/news/314264>, 21.04.2014).

Подчеркивая лидерство в предвыборной гонке В. Кличко, эксперты уверены, что кандидатуры В. Бондаренко и Н. Катеринчука можно рассматривать всерьез только в том случае, если В. Кличко по какой-то причине снимется с выборов. «Если Кличко не будет делать резких движений, он станет мэром с существенным отрывом от ближайших конкурентов», – подчеркнул украинский политолог В. Головкин (<http://www.aif.ru/politics/world/1160866>, 30.04.2014).

При этом можно согласиться с мнением президента Украинской академии политических наук Н. Михальченко о том, что ключевой особенностью выборов в Киеве будет борьба личностей, а не идей или программ. По словам эксперта, эту тенденцию можно проследить на всеукраинском уровне. «Что бы ни делала Ю. Тимошенко, П. Порошенко остается в лидерах. Избиратель просто не верит Юлии Владимировне, и ей нужно очень постараться, чтобы вернуть былое доверие, – сказал Н. Михальченко. – На столичном уровне ситуация похожа. УДАР и В. Кличко имеют высокий рейтинг, потому что в течение многих предыдущих лет они боролись с властью и отстаивали – причем успешно – интересы киевлян. Они вырастили в киевлянах веру в себя. Сегодня избиратель мыслит категориями “ну, Кличко, как минимум, не обманет”. И это работает на результат».

Эксперт также считает, что «среди кандидатов, которые озвучили готовность участвовать в выборах мэра Киева, есть и другие лидеры, которым верят. Но они менее известны, имеют меньший опыт работы на столичном уровне».

По словам политолога В. Небоженко, «есть два основных кандидата – В. Бондаренко и В. Кличко. И то, и другое плохо, поскольку В. Бондаренко – хозяйственник, но не имеет поддержки избирателей, а В. Кличко имеет поддержку, но не хозяйственник. Конечно, В. Бондаренко менее популярен, чем подтянутый и жизнерадостный В. Кличко. Но В. Кличко на посту Президента, особенно в парламентско-президентском государстве, был бы куда лучше, чем на посту мэра. У него нет опыта. Он не будет заниматься городом. Вместо него это будут делать так называемые профессионалы, которые всегда очень коррумпированы».

Политолог К. Бондаренко, комментируя ситуацию, отметил: «По социологии я не видел, у кого есть шансы на победу в выборах, кроме В. Кличко, но политика – вещь капризная» (<http://nbnews.com.ua/ru/tema/120434>, 6.05.2014). Эксперт напомнил, что в 2006 г. все соцопросы показывали, что победит А. Омельченко, а выиграл Л. Черновецкий.

Таким образом, с полной уверенностью на сегодня можно утверждать только то, что результат нынешних киевских выборов будет зависеть от многих факторов: явки на выборы, безопасности, честности голосования и, не исключено, везения того или иного кандидата.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України, в. о. Президента України О. Турчинов у неділю, 18 травня, взяв участь у жалобному заході у зв'язку з Днем пам'яті жертв політичних репресій (Національний історико-меморіальний заповідник «Биківнянські могили»).

Під час виступу О. Турчинов наголосив, що в День пам'яті жертв політичних репресій згадують жертв тоталітаризму, метою якого було «змусити людей боятися та підкорятися».

Запитавши, чим Биківня відрізняється від Освенциму чи Бухенвальду, О. Турчинов зазначив, що «комуністичний режим є близнюком фашистського режиму». При цьому він заува-

жив, що «всі тоталітарні режими однакові, але фашизм був засуджений людством, а комуністичний режим все ще залишається непідсудним, і злочини тоталітаризму дають небезпечні паростки».

«Постійно з'являються бажаючі примірити на себе кітель диктатора, – зазначив керівник парламенту. – Саме ці паростки тоталітаризму існують у свідомості керівництва Російської Федерації, які воюють за відновлення нової пострадянської імперії».

«Україна, яка втратила своїх громадян, вже ніколи не буде частиною такої імперії. Саме тому всі загрози, агресія та провокації, які вчиняють проти нас, приречені на поразку, тому що ми гідні пам'яті тих людей, які віддали своє життя для того, щоб на українській землі ніколи більше не панував диктатор», – заявив він.

При цьому О. Турчинов зазначив, що «пухлина тоталітаризму провокуватиме небезпечну хворобу, доки ми не засудимо комуністичний режим й ті політичні сили, які живляться кров'ю, у тому числі й кров'ю Биківнянського лісу, які працюють проти власної країни, власного народу».

У цьому контексті Голова Верховної Ради повідомив, що він «підписав офіційний лист до Міністерства юстиції, у якому пропонується терміново розглянути усі матеріали, надані Службою безпеки України, Генеральною прокуратурою України щодо незаконної антиконституційної діяльності Компартії».

О. Турчинов висловив переконання, що «суд поставить крапку в цьому питанні» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 18.05).

Відбулася зустріч Голови Верховної Ради України О. Турчинова з комісаром Європейського Союзу з питань розширення та європейської політики сусідства Ш. Фюле.

Під час зустрічі сторони обговорили питання щодо розвитку двосторонніх відносин між нашою країною і Європейським Союзом, окрему увагу приділивши питанню наповнення реальним змістом Угоди про асоціацію з ЄС, лібералізації візового режиму, а також поточній ситуації в Україні.

За словами О. Турчинова, європейська перспектива для України – це реальність. «Ця реальність може набути конкретних форм достатньо швидко. І Росія розуміє, що в Україні є потенціал, який може бути достатньо швидко реалізований», – сказав він, наголосивши, що керівництво РФ боїться перетворення нашої країни на сильну, могутню та демократичну країну, яка посилить Європу. «Саме цим пояснюється агресія Росія та спроби військовим шляхом зупинити процес розвитку України», – наголосив керівник парламенту.

Він підкреслив, що, незважаючи на агресію Російської Федерації та ті провокації, що відбуваються на Сході України, «влада йде шляхом стабілізації ситуації в цілому по Україні, шляхом децентралізації, розширення повноважень регіонів та боротьби з корупцією».

Разом з тим О. Турчинов наголосив, що влада готова до діалогу з тими представниками Сходу, «хто готовий діяти в правовій площині». «По відношенню до тих, хто продовжить тероризувати регіон зі зброєю в руках, відповідь буде тільки одна – антитерористичні заходи та ефективні дії силових структур», – додав він.

У свою чергу Ш. Фюле наголосив, що Європа бачить в Україні «надійного партнера». «Європейська спільнота підтримувала і підтримуватиме українську владу в питанні стабілізації ситуації в Україні», – сказав він, додавши, що робитиме все від нього залежне для сприяння процесу європейської інтеграції нашої країни (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 16.05*).

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо удосконалення законодавства щодо протидії нелегальній міграції).

Як зазначалося на засіданні комітету, законопроект (реєстр. № 2367а) спрямований на удосконалення положень національного законодавства та створення належних право-

вих засад для посилення боротьби з нелегальною міграцією, надання органам внутрішніх справ повноважень застосовувати заходи адміністративного впливу до порушників законодавства України в міграційній сфері, а саме: права складати адміністративні протоколи, приймати рішення про скорочення терміну перебування іноземців в Україні, про їх примусове видворення з України тощо.

Проектом пропонується зобов'язати працівників міліції контролювати додержання громадянами та службовими особами встановлені законодавством правила в'їзду, виїзду, перебування в Україні й транзитного проїзду через її територію іноземних громадян та осіб без громадянства тощо.

Відповідні зміни передбачається внести до законів України «Про міліцію», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кодексу адміністративного судочинства.

Під час обговорення члени комітету висловили думку з приводу того, що питання дієвої боротьби з нелегальною міграцією в Україні сьогодні набуває особливої ваги і значення, а тому потребує свого нагального законодавчого вирішення (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 19.05*).

Комітет з питань науки і освіти рекомендує парламенту прийняти в другому читанні проект закону України «Про вищу освіту».

Обговорення пропозицій і поправок до законопроекту (реєстр. № 1187-2), підготовленого до другого читання, відбулося в рамках засідання комітету 16 травня.

У засіданні взяли участь автори поправок до законопроекту (народні депутати), представники Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, вищих навчальних закладів, роботодавців, громадських освітянських і студентських організацій.

Відкриваючи засідання, голова комітету Л. Гриневич зазначила: «Вкрай важливо до завершення сесії прийняти Закон

України “Про вищу освіту” в другому читанні. Після прийняття Верховною Радою України законопроекту “Про вищу освіту” у першому читанні було створено робочу групу, яка працювала над підготовкою законопроекту до другого читання у парламенті. Народні депутати внесли понад 900 пропозицій та правок до законопроекту, прийнятому у першому читанні. Важливо дотриматись основних ідей, які закладені в проекті закону – це автономія вузів, повна реалізація права громадян на освіту, зв’язок з ринком праці, розвиток науки в університеті».

Під час обговорення міністр освіти та науки С. Квіт також зауважив, що «вкрай важливо, щоб Закон України “Про вищу освіту” був прийнятий найближчим часом». Він зазначив, що законопроект передбачає структурні зміни у вищій освіті – надання ВНЗ важелів автономії. «Університети одержать інструменти, які нададуть їм можливість стати конкурентоспроможними на глобальній науковій арені», – сказав С. Квіт. За його словами, документ також містить положення щодо «інтеграції академічної та вузівської науки», створення третього циклу освіти – PhD-рівня, «який надасть змогу нашим студентам продовжувати навчання у закордонних вищих навчальних закладах».

За підсумками розгляду комітет рекомендував Верховній Раді прийняти законопроект у другому читанні (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*. – 2014. – 19.05).

Проекти внесення змін до Конституції будуть спрямовані до Венеціанської комісії найближчим часом. Про це, за інформацією УНН, повідомив секретар Тимчасової спеціальної комісії щодо внесення змін до Конституції Ю. Дерев’яно.

Нардеп зазначив, що всі депутати, які бажали внести правки до проекту змін до Конституції, спрямували свої пропозиції до голови комісії Р. Князевича.

Як нагадав Ю. Дерев’яно, Конституційна комісія прийняла рішення на своєму останньому засіданні спрямувати всі варіанти внесення змін до Конституції на експертизу до Ве-

неціанської комісії. За його розрахунками, Венеціанська комісія надасть свої висновки стосовно змін до Конституції не пізніше 13 червня.

Ю. Дерев'яно нагадав, що наступне засідання Венеціанської комісії заплановане на 12–13 червня.

Депутат не виключає, що парламент розглядатиме внесення змін до Конституції вже на цій сесії. При цьому він вважає, що на сьогодні «реалістичним є компроміс лише стосовно децентралізації влади».

Він також наголосив на необхідності продовжити роботу Конституційної комісії «щонайменше до кінця сесії» (*УНН* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1344201-proekti-zmin-do-konstitutsiyi-vidpravlyat-do-venetsianskoyi-komisiyi-sogodni-deputat>). – 2014. – 19.05).

Верховна Рада цього тижня працюватиме лише у вівторок, 20 травня, і наступного тижня знову збереться на один день, повідомив в. о. голови фракції «Батьківщина» С. Соболев після погоджувальної ради парламенту.

Він пояснив це рішення тим, що в решту днів триватиме підготовка до виборів, зокрема президентських. «Наступного не пленарного тижня ми проведемо пленарне засідання. Найімовірніше, рішення буде ухвалено, й це відбудеться або в середу, або в четвер через тиждень. Це вже будуть перші підсумки першого туру голосування. І в рамках цього ми зможемо повернутися до низки запитань, які були політизовані», – сказав С. Соболев.

Депутат пояснив, що наступного тижня засідання парламенту не передбачені, але Верховна Рада збереться 28 або 29 травня (*Радіо «Свобода»* (<http://www.radiosvoboda.org>). – 2014. – 19.05).

У парламенті була зареєстрована Постанова ВРУ «Про створення Тимчасової слідчої комісії щодо забезпечення належного розслідування фактів використання банків для

незаконного заволодіння державним майном в особливо великих розмірах, відмивання і виведення за кордон коштів, ухилення від сплати податків та зборів, фінансування сепаратистської діяльності» (реєстраційний номер 4893). Про це повідомив співавтор проекту документа, народний депутат С. Міщенко, передає УНН.

На переконання С. Міщенка, Верховна Рада зобов'язана покласти край фінансуванню бандитських угруповань, які називають сепаратистами. «Боротьба з терористами не може бути успішною, поки банки, які називають себе українськими, фактично утримують бандитів у Луганській та Донецькій областях, які займаються грабунком мирних людей, а себе називають то ЛНР, то ДНР», – наголосив С. Міщенко.

Він також підкреслив, що в. о. Генерального прокурора України О Махніцький заявив, що 14 банків були фінансовими майданчиками сепаратизму, а також що здійснюється кримінальне провадження щодо можливого використання одного із банків для фінансування тероризму. «Склалася парадоксальна ситуація: Генпрокуратура заявляє про явні злочини, але слідчі органи не можуть провести всебічне розслідування, бо роботу слідчих блокують окремі чиновники Нацбанку та окремі слідчі судді», – зазначив народний депутат.

Крім того, С. Міщенко нагадав, що слідчі територіальні органи Міністерства внутрішніх справ України в Одеській області вже повідомили профільні комітети Верховної Ради України, що Національним банком України не приймаються рішення про проведення позапланової перевірки ПАТ «Фінбанк», а слідчі судді блокують проведення слідчих дій. «Однак від цього часу нічого не змінилося, і слідчі не можуть проводити відповідних заходів», – сказав народний депутат.

«Попри це є всі докази того, що “Фінбанк” спокійно продовжує фінансувати закордонних терористів, які орудують в Україні. Ще ряд банків вимивають кошти з України на користь сім'ї. А кожен день зволікання з розслідуванням його діяльності – це нові жертви серед українських солдатів», – наголосив С. Міщенко.

Як зазначив народний депутат, усі фракції та групи парламенту надали своїх представників до створюваної ТСК, крім

фракції комуністів. «Але навіть без комуністів, парламент зможе провести відповідну роботу і зробити все, щоб фінансування бандитів, особливо з України – було припинено», – сказав С. Міщенко (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 19.05).

В Верховной Раде 16 мая зарегистрирован законопроект о ликвидации депутатской фракции Коммунистической партии Украины.

Ініціаторами законопроекта № 4896 виступили народні депутати от «Батьківщини» Л. Емец и А. Бригинец.

Текст документа пока отсутствует на официальном сайте парламента (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2014. – 19.05).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення зміни до статті 36 Закону «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб».

Законодавчим актом встановлено, що членам сімей військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу, які загинули (померли) при виконанні обов'язків військової служби (службових обов'язків), призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника у розмірі 70 % грошового забезпечення (заробітної плати) загиблого (померлого) годувальника.

Згідно з законом, «якщо на утриманні загиблого (померлого) годувальника перебували двоє і більше членів сім'ї, пенсія призначається у розмірі 90 процентів грошового забезпечення (заробітної плати) загиблого (померлого) годувальника, що розподілятиметься між ними рівними частками, але не менше ніж 40 процентів на кожного непрацездатного члена сім'ї.

У таких самих розмірах, незалежно від причини смерті годувальника, обчислюються пенсії членам сімей померлих інвалідів війни та членам сімей, до складу яких входять діти, які втратили обох батьків».

Законом також встановлено, «що особи, яким раніше призначено пенсії в разі втрати годувальника відповідно до

Закону «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», мають право на перерахунок пенсій з урахуванням положень цього Закону.

Якщо внаслідок перерахунку за нормами цього закону розмір пенсії або виплачуваної її частини зменшується, пенсія виплачується в раніше встановленому розмірі».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2124 (**Офіційний портал Верховної Ради України** (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 20.05).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації».

Законодавчим актом удосконалено систему проведення мобілізації, проведення в стислі терміни заходів часткової мобілізації в країні, підвищення обороноздатності Збройних Сил України, інших військових формувань.

Законом, зокрема, встановлено, що «на час особливого періоду дія будь-яких, прийнятих до настання цього періоду, нормативно-правових актів, які передбачають скорочення чисельності, обмеження комплектування або фінансування Збройних Сил України, інших військових формувань чи правоохоронних органів спеціального призначення, зупиняється».

Документом також:

– створюються умови для здійснення комплектування Збройних Сил України, інших військових формувань особовим складом та технікою під час мобілізації;

– забезпечено переважне право військовослужбовців, які були призвані під час мобілізації, на залишення на військовій службі;

– громадян України, які призвані під час мобілізації, звільнено від штрафних санкцій за фінансовими зобов'язаннями;

– забезпечено права військовозобов'язаних-студентів, які були призвані під час мобілізації, на продовження навчання після демобілізації;

– підвищено мотивацію щодо проходження служби у військовому резерві громадянами України в мирний час та на особливий період;

– забезпечено право на вилучення транспортних засобів у юридичних осіб для потреб держави під час мобілізації;

– підвищено відповідальність громадян України за порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію.

Зміни внесено до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кодексу законів про працю України, законів: «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про військовий обов'язок і військову службу», «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», «Про заходи запобігання і протидії корупції», «Про вищу освіту», «Про здійснення державних закупівель», «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

Закон ухвалено з урахуванням поправок.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4785 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 20.05).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України «Про вибори Президента України» щодо забезпечення належної організації та проведення голосування».

Законом внесено до Закону «Про вибори Президента України» такі зміни:

1) частину восьму статті 24 доповнено абзацом другим такого змісту:

«У разі необхідності, для забезпечення дільничними виборчими комісіями належної підготовки та проведення виборів, у тому числі в день голосування, окружна виборча комісія може збільшити склад дільничної виборчої комісії до вісімнадцяти осіб за поданням голови відповідної окружної виборчої комісії на підставі пропозицій членів цієї комісії»;

2) частину восьму статті 71 після слів «поліграфічного браку» доповнено словами «погашення невикористаних виборчих бюлетенів відповідно до частини дванадцятої ст. 73 цього Закону»;

3) статтю 73 доповнено частиною дванадцятою такого змісту:

«12. У разі неможливості передачі виборчих бюлетенів від Центральної виборчої комісії до окружної виборчої комісії відповідні виборчі бюлетені вважаються невикористаними та погашаються Центральною виборчою комісією шляхом передачі їх для знищення до підприємства-виготовлювача, про що складається відповідний акт.

У разі неможливості передачі виборчих бюлетенів від окружної виборчої комісії до дільничної виборчої комісії відповідні виборчі бюлетені вважаються невикористаними, про що складається у двох примірниках акт за формою, встановленою Центральною виборчою комісією. Такі виборчі бюлетені зберігаються окружною виборчою комісією в порядку, передбаченому частиною другою цієї статті, та транспортуються до Центральної виборчої комісії в порядку та строки, визначені Центральною виборчою комісією. Один примірник акта надсилається до Центральної виборчої комісії, другий - зберігається у відповідній окружній виборчій комісії. Повернуті окружною виборчою комісією бюлетені погашаються Центральною виборчою комісією шляхом передачі їх для знищення до підприємства-виготовлювача, про що складається відповідний акт»;

4) розділ XIII «Прикінцеві положення» доповнено пунктом 3-1 такого змісту:

«3-1. Виборці з числа військовослужбовців та осіб начальницького чи рядового складу, які виконують завдання за призначенням у місцях тимчасового перебування їх підрозділів на території Донецької та Луганської областей, включаються на позачергових виборах Президента України 2014 року до уточнених списків виборців на звичайних виборчих дільницях у день голосування за поданням командирів відповідних підрозділів у встановленому Центральною виборчою комісією порядку.

Для виборців, включених до уточненого списку виборців відповідно до абзацу першого цього пункту, документом, що підтверджує громадянство України та є підставою для отримання виборчого бюлетеня і може бути використаний на звичайній виборчій дільниці, є паспорт громадянина України, службове посвідчення або військовий квиток».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4905 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 20.05).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про ратифікацію Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором і Кредитної угоди між Україною як Позичальником, Національним банком України як Агентом позичальника та Європейським Союзом як Кредитором щодо отримання Україною макрофінансової допомоги Європейського Союзу у сумі до 1 мільярда євро».

Законом ратифіковано Меморандум про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором, підписаний 28 квітня та 13 травня 2014 року в м. Брюссель і 12 травня 2014 року в м. Київ, та Кредитну угоду між Україною як Позичальником, Національним банком України як Агентом Позичальника та Європейським Союзом як Кредитором, підписану 24 квітня 2014 року в м. Люксембург, 12 травня 2014 року у м. Київ та 13 травня 2014 року у м. Брюссель, щодо отримання Україною макрофінансової допомоги Європейського Союзу у сумі до 1 мільярда євро, які набирають чинності з дати отримання Європейським Союзом офіційних письмових повідомлень від України про виконання внутрішньодержавних процедур, передбачених законодавством України, необхідних для набрання чинності цими договорами.

Реалізація безпосередньо закону не потребує додаткових витрат з державного бюджету України. Разом з тим набуття чинності Меморандумом про взаєморозуміння та Кредитною угодою дозволить Україні залучити на умовах строковості та

платності додаткові фінансові ресурси Європейського Союзу, що у майбутньому потребуватиме передбачення додаткових витрат з Державного бюджету України для обслуговування та погашення залученого кредиту. Відсоткова ставка запозичення на 15 років прогнозується як прийнятна (до 3 % річних), проте буде відома тільки під час виходу Європейської Комісії, що має найвищий кредитний рейтинг (AAA), на зовнішній ринок запозичень для отримання коштів, що перераховуватимуться Україні за тією ж кредитною ставкою. Очікуваний пільговий період кредитування становить 5 років.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 0085 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://rada.gov.ua/news/Novyny/Povidomlennya/92991.html>). – 2014. – 20.05).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Виконуючий обов'язки Президента, Голова Верховної Ради О. Турчинов просить Мін'юст вивчити питання причетності Комуністичної партії України до дій, спрямованих на порушення суверенітету й територіальної цілісності країни, а також причетності до підтримки російських спецслужб на Півдні і Сході України.

Відповідний лист О. Турчинова до міністра юстиції П. Петренка оприлюднено на сайті в. о. Президента.

О. Турчинов наголошує, що останнім часом діяльність КПУ та її політична позиція мають «відверто антиконституційний характер». Зокрема, за його словами, аналіз даних Служби безпеки України дає змогу стверджувати, що окремі лідери й активісти КПУ в південно-східних регіонах країни здійснюють «не лише вербальну підтримку терористів, а й надають практичну і матеріально-технічну допомогу представникам так званих Донецької народної республіки та Луганської народної республіки, а також представникам російських спецслужб і парамілітарних структур».

«Прошу Міністерство юстиції України вивчити питання щодо причетності Комуністичної партії України до вчинення дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, та вжити без зволікань у встановленому законом порядку заходів щодо заборони Комуністичної партії України», – ідеться в листі (*Radio «Свобода»* (<http://www.radiosvoboda.org>). – 2014. – 19.05).

Збройні сили України й силові структури готові захищати країну. Про це заявив Голова Верховної Ради України, в. о. Президента України О. Турчинов в інтерв'ю програмі «ТСН. Тиждень» у неділю.

Відповідаючи на запитання, О. Турчинов зауважив, що «основною помилкою було обрання чотири роки тому Президентом В. Януковича, за часи якого була фактично повністю знищена армія, деформовані і змінені за призначенням силові структури, які замість того, щоб займатися безпекою громадян, захистом їхніх інтересів, захищали інтереси кланів і правлячої верхівки. І у таких умовах, за відсутності армії, при повністю деморалізованих силових структурах ми розпочинали протистояти військовій агресії Російської Федерації».

Разом з тим Голова Верховної Ради зазначив, що нині «вже є армія, яка готова виконувати бойові задачі. Є бойовий кістяк, є Збройні сили, є можливість захищати нашу країну».

За словами в. о. Президента України, поки що достатньо повільно відбувається реформування силових відомств у Донецькій і Луганській областях, де необхідно практично повністю відновлювати ці структури. Але, зазначив він, нині МВС «підбирає кадри, які готові виконувати задачу щодо захисту Батьківщини у дуже складних умовах» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2014. – 18.05).

Виконуючий обов'язки Президента України, Голова Верховної Ради України О. Турчинов переконаний, що Україна разом з європейськими партнерами змусить Росію рахуватися з позицією цивілізованих країн світу.

«Росія звикла займатися шантажем, і газовий шантаж – улюблений формат тиску не тільки на Україну, а й на інші країни. І прийшов час поставити крапку у цьому шантажу», – заявив в. о. Президента України, Голова Верховної Ради України в інтерв'ю програмі «ТСН. Тиждень» у неділю.

Тому, сказав він, Україна звернулася до міжнародного арбітражу, «щоб припинити той формат, коли Росія в односторонньому порядку постійно переглядає ціни у напрямі їх збільшення». У цьому контексті керівник парламенту підкреслив, що агресія Росії, окупація Криму завдала нашій економіці збитків на понад 100 млрд дол., повідомивши, що «Міністерство юстиції України готує серйозний позов – понад 1 трлн грн, або понад 100 млрд дол. до Росії».

При цьому він нагадав, що за міжнародними правилами, коли справа розглядається в міжнародному арбітражі, одна сторона не може в односторонньому порядку припинити контракт, який оскаржується.

О. Турчинов наголосив, що уряд отримав завдання докласти усіх зусиль, аби не допустити загрози енергетичної кризи у випадку зменшення поставок газу. «Йдеться про альтернативні джерела, про контракти на Заході, тобто реверсне використання ГТС», – пояснив він.

«Я переконаний, що Україна не залишиться сам на сам з Росією. Коли наші стратегічні партнери будуть синхронно діяти разом з нами, ми примусимо Російську Федерацію рахуватися з позицією цивілізованих країн світу», – заявив О. Турчинов (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2014. – 18.05*).

Виконуючий обов'язки Президента України, Голова Верховної Ради України О. Турчинов переконаний, що ситуація

в економіці невдовзі покращиться. В інтерв'ю програмі «ТСН. Тиждень» у неділю він зазначив, що сьогодні в Нацбанку «є ресурси, [тобто] збільшення золотовалютного резерву, які дозволять повністю стабілізувати і позицію гривні».

«Ми говоримо про перспективи покращення економіки, про те, що ми повинні перейти на європейські стандарти. Ми підписали Угоду про асоціацію з ЄС, і є можливість виходити на нові європейські ринки», – сказав він.

Голова Верховної Ради заявив, що влада «оголосила війну корупції», зазначивши, що це небезпечне явище є однією з головних проблем не тільки для України, а й для інших країн. На його переконання, без подолання корупції побудувати дієву економіку неможливо.

У цьому контексті він повідомив, що парламент тільки за два останні місяці прийняв антикорупційних законів більше, ніж за всю історію українського парламентаризму, відкривши, зокрема, на законодавчому рівні доступ до будь-якої інформації, пов'язаної з бюджетними коштами. Також ухвалено пакет законів на шляху до лібералізації візового режиму, й одним з головних законодавчих актів був саме закон про боротьбу з корупцією, сказав він, повідомивши, що нині готується до прийняття закон про створення Антикорупційного бюро (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2014. – 18.05).

Указ Президента України № 480/2014 «Про заохочення військовослужбовців – учасників антитерористичної операції».

З метою заохочення військовослужбовців, які залучаються до проведення антитерористичної операції, та відповідно до п. 17 ч. 1 ст. 106, ст. 112 Конституції України постановляю:

Дозволити Міністерству оборони України, Головному управлінню Національної гвардії України, Службі безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Управлінню державної охорони України під час проведення антитерористичної операції присвоювати в

порядку заохочення військовослужбовцям – учасникам анти-терористичної операції чергові військові звання до полковника (капітана 1 рангу) включно незалежно від займаної посади та строків вислуги у відповідному званні.

Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Виконуючий обов'язки Президента України,

Голова Верховної Ради України О. Турчинов

(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2014. – 19.05).

У неділю, 18 травня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк і члени уряду взяли участь у вшануванні пам'яті жертв політичних репресій у Національному історико-меморіальному заповіднику «Биківнянські могили».

Вони поклали квіти та лампадки до меморіалу – Пам'ятного хреста на братській могилі жертв політичних репресій і вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання.

Урядовці також вшанували пам'ять жертв політичних репресій у польській частині меморіалу *(Урядовий портал (<http://www.kmi.gov.ua>). – 2014. – 18.05).*

У суботу, 17 травня, під час II Загальноукраїнського круглого столу національної єдності в Харкові Прем'єр-міністр України А. Яценюк заявив, що уряд України готовий піти на підвищений ступінь економічної самостійності регіонів, якщо до цього готові самі регіони.

Він запропонував до моменту внесення змін до Конституції та Бюджетного кодексу провести «певний економічний експеримент в окремих областях України». Він навів, як приклад, Донецьку та Луганську області: «Давайте чесно сядемо й порахуємо».

Глава уряду звернувся до представників східних областей: «Тільки щоб потім не сталося так, що ви самі будете просити змінити цей економічний експеримент», – зазначив А. Яценюк, нагадавши, що дотації шахтарям виплачуються з цент-

рального бюджету. «Дуже добре подумайте перед тим, як переходити на економічну самостійність. 34 млрд грн. – це пряма доцятія центрального бюджету на 180 тис. шахтарів», – додав він.

Під час дискусії глава уряду звернувся до представників місцевої влади східних областей: «Ви йдете на поводу у тероризму, тому що ви їх боїтеся. Перестаньте їх боятися. Змусьте їх здати зброю, візьміть владу знову в руки і ведіть політичний діалог. У Луганську і Донецьку озброєні терористи, які фінансуються в тому числі росіянами і тими, хто втік із України, хочуть вкрати територію. У вас хочуть відібрати законно обрану владу».

А. Яценюк зазначив, що питання федералізації нав'язують люди з автоматами російського виробництва. «Думаю, вони хочуть іншого», – сказав він і нагадав, що на сьогодні немає можливості виплатити заробітні плати, зокрема й шахтарям, тому що були викрадені гроші з інкасаторських машин, а 15 травня від Центрального банку в Донецьку вимагали 100 млн грн.

«Ми з бандитами і терористами не будемо вести розмову. І ніколи вони не будуть диктувати українському народу, як у своїй країні жити. І тут ми повинні бути єдині. Вони зазіхають на нашу країну, вони зазіхають на нашу незалежність. І вони будуть покарані, – підкреслив глава уряду. – Якщо ми зараз разом візьмемося, то пройдемо цей складний період, стабілізуємо ситуацію, змінимо Конституцію і дамо відповіді на ті питання, які сьогодні вимагають українці, – чи вони в Луганську, чи вони у Львові. Наша цінність тільки в одному – в єдності» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2014. – 17.05).

Уряд України робить усе в межах своїх повноважень у питанні децентралізації влади. «Ми прийняли десятки рішень, які дають можливість місцевим громадам вільніше себе почувати», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час II Загальноукраїнського круглого столу національної єдності в Харкові в суботу, 17 травня.

А. Яценюк нагадав, що передаються на місця повноваження зі сфери Державної архітектурно-будівельної інспекції, на

засіданні уряду 16 травня було ухвалено рішення про передачу на місця повноважень стосовно надання адміністративних послуг і схвалено проект закону про державну регіональну політику: «Але основне в питанні децентралізації – це зміна Конституції. Без нової Конституції децентралізації не буде, буде тільки ширма. Саме тому в парламенті необхідно зібрати 300 голосів для реальної конституційної реформи», – наголосив Прем'єр-міністр.

За його словами, конституційна реформа має пройти в «найбільш прозорому форматі, щоб люди зрозуміли, що в українській Конституції буде написано і що безпосередньо зміниться». «Ми підтримуємо рішення, яке прийняла нещодавно тимчасова спеціальна комісія парламенту з приводу першого примірного тексту можливих змін до Конституції. Далі його треба відправити до Венеціанської комісії, отримати експертні висновки, знову обговорити по всій країні і через шлях національного діалогу, через конституційну більшість прийняти цей документ», – підкреслив глава уряду.

Під час дискусії А. Яценюк наголосив, що Україну сьогодні «хочуть розчленувати і провести не федералізацію, а феодалізацію»: «Був один Янукович, зараз хочуть, щоб було 27 “януковичів” в областях. Моя позиція як громадянина – я буду цьому противитися до останнього. І ніколи Україна не буде розчленована. Україна повинна бути єдиною унітарною державою з широкими повноваженнями регіонів, а не маленькі анклави, де кожен бізнесмен буде купувати собі місцеву раду, місцевий виконком, і мати маленькі Абхазії, Осетії, Придністров'я на території України» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 17.05*).

«Ми хочемо, щоб кожен знав, що священні конституційні права захищені: право на те, щоб ходити в ту церкву, в яку хочеш, спілкуватися тією мовою, якою хочеш у цьому регіоні, висловлювати свою політичну позицію. Це шлях до єднання країни. Він складний, його важко пройти, але ми маємо дивитися в довгострокову перспективу, і в цьо-

му наша позиція», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час II Загальноукраїнського круглого столу національної єдності в Харкові у суботу, 17 травня.

Він зазначив важливість проведення II Загальноукраїнського круглого столу національної єдності в Харкові, на Сході України. «Якщо цей діалог йде в політичній площині, якщо люди спрямовані на те, щоби в рамках об'єднаної країни забезпечити повноцінний і самобутній розвиток кожному регіону, то ми обов'язково успішно проведемо цей діалог», – підкреслив глава уряду.

Проте, підкреслив А. Яценюк, є ті, «хто з автоматами розстрілює людей і не хоче миру для України»: «Переговорів із терористами ми вести не будемо. Ті, хто не вчиняли тяжких злочинів і поки що тримають у руках зброю, можуть здати зброю, ми приймемо закон і амністуємо цих людей. Ця можливість залишається».

Уряд України, за його словами, стоїть на необхідності виконання женевських домовленостей: «Вважаємо, що женевський формат, який передбачав участь України, Європейського Союзу, Сполучених Штатів Америки і Російської Федерації, є єдиною прийнятним форматом для вирішення всіх нагальних питань на міжнародному рівні.

Що стосується внутрішньополітичного діалогу, то ми як українська влада найбільш зацікавлені в тому, щоби в Україні запанували мир і стабільність».

А. Яценюк наголосив, що за роки української незалежності «ніколи ні в Донецьку, ні в Луганську не було київської влади»: «Завжди система управління в цих областях була виключно в руках місцевих еліт. І починаючи з 2002 р. безпосередньо з Донецька й Луганська, у першу чергу з Донецька, очолювався уряд.

Зараз говорять, начебто Київ не чує. Від імені сьогоднішнього уряду я хочу чітко заявити: уряд не просто чує, а хоче зробити все, щоби склали зброю, щоб зберегти єдину унітарну країну, провести реальні зміни в країні, щоб країна була успішною».

Він нагадав, що протягом двох місяців члени уряду України проїхали всі східні регіони України.

Водночас, підкреслив глава уряду, у жодному разі не можна забувати, що ще є Центр і Захід України: «Коли ми кажемо, що чуємо, це означає, що Київ чує Донецьк, Донецьк чує Луганськ, а Луганськ чує Львів».

Позиція уряду, наголосив А. Яценюк, є незмінною: владу в країні необхідно децентралізувати. «Ми вже згаяли роки, щоб передати повноваження від центральної влади на місця. Саме цей уряд, незважаючи на те, що не всі політичні сили підтримують цю ідею, вийшов з чіткою позицією про ліквідацію обласних і районних державних адміністрацій на місцях і передачу виконавчим комітетам відповідних рад фінансово-економічних повноважень, які раніше були в Києва або в тих, які призначалися Києвом», – підкреслив він. При цьому центральна влада на місцях «повинна мати державне представництво, яке отримує функцію загального нагляду за дотриманням законодавства на відповідній території».

А. Яценюк підкреслив, що в рамках конституційних змін можливо забезпечити спеціальний статус для російської мови та мов національних меншин «і дати можливість кожному регіону самостійно розвиватися в рамках єдиної гуманітарної політики».

Він нагадав, що 17 травня в Україні відзначається День Європи: «Для нас європейські цінності – не порожні слова. Це в першу чергу боротьба з корупцією, чесна юстиція, некорумповані суди, якість життя людини. І тут ми також повинні бути єдині».

Ми готові зробити все для єдності української держави, щоб в єдиній Україні людина себе почувала щасливою і впевненою у завтрашньому дні. Це наша спільна політична відповідальність, історична відповідальність за долю держави. І ми цю відповідальність із гордістю пронесемо і врятуємо країну» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 17.05*).

У суботу, 17 травня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк провів зустріч з міністром закордонних справ Королівства Швеція К. Більдтом, який перебуває в нашій державі з візитом.

Глава уряду обговорив питання підтримки з боку ЄС зусиль, спрямованих на стабілізацію ситуації в Україні. Серед пріоритетів – проведення демократичних і прозорих президентських виборів, організація загальноукраїнського діалогу національної єдності, проведення структурних реформ для забезпечення децентралізації влади. Також порушувалася проблематика взаємодії та координації в питанні правових наслідків незаконної анексії Російською Федерацією Автономної Республіки Крим.

Перебуваючи в Києві, міністр закордонних справ Швеції взяв участь у церемонії відкриття Днів Європи в Україні в Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький арсенал» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 17.05).

У понеділок, 19 травня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк прийняв делегацію місії Світового конгресу українців зі спостереження за виборами в Україні на чолі з Б. Футеєм.

Глава уряду висловив вдячність представникам закордонного українства за вагомий внесок у спостережний процес за виборами в Україні. Він підтвердив рішучу налаштованість органів державної влади України забезпечити належну організацію позачергових виборів Президента України з урахуванням існуючих безпекових викликів.

А. Яценюк наголосив на важливій ролі міжнародних спостерігачів у забезпеченні чесного й прозорого перебігу виборчого процесу. Прем'єр-міністр повідомив про зусилля, які докладаються правоохоронними органами для організації безпечних умов проведення голосування в Україні (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 19.05).

На сьогодні в 114 закордонних виборчих округах зареєстровано близько 400 виборців-українців, які голосуватимуть на президентських виборах. Про це під час селекторної наради з питань забезпечення виконання завдань із

підготовки та проведення позачергових виборів Президента України повідомив заступник міністра закордонних справ України А. Олефіров, повідомляє УНН.

«В закордонні виборчі округи передані попередні списки виборців. На 114 закордонних виборчих дільницях внесено близько 400 тис. громадян України, які виявили бажання та зможуть проголосувати на виборах», – сказав він (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 19.05).

Голова виконавчої влади області має бути консолідованою фігурою, яку обирає обласна рада на основі консенсусу. Таку думку висловив віце-прем'єр-міністр В. Гройсман у Харкові 17 травня після завершення II Загальноукраїнського круглого столу національної єдності.

«Коли прямими виборами обирається сільський чи міський голова – це логічно, тому що вони обираються громадою як лідери цієї громади. Коли ж мова йде про вибори голів виконкомів областей чи районів, в яких об'єднано багато громад, то ці фігури мають бути консенсусними, адже їм доведеться займатися питаннями, які представляють спільні інтереси громад. В іншому випадку, тобто прямі вибори голів областей можуть призвести до конфліктів на місцях, адже голова області може мати одні погляди, а громади і облрада – інші. А це вже серйозний конфлікт з точки зору виконавчих функцій, які такий голова почне затягувати на себе. В результаті, замість реформи місцевого самоврядування, отримаємо знову те, що мали дотепер», – пояснив В. Гройсман.

Він поінформував, що уряд пропонує іншу модель, а саме: депутати облради чи райради, яких обирають люди, мають обирати зі свого складу голів рад, а останні формуватимуть виконавчі комітети відповідних рад. «Тоді матимемо справжнє самоврядування і в громадах, і в районах, і в областях і ніхто не зможе замкнути право приймати рішення персонально на себе», – підкреслив В. Гройсман (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 18.05).

Перший віце-прем'єр-міністр України В. Ярема зустрівся з родинами загиблих під час акцій мирних протестів, які відбувалися в Україні з 21 листопада по 21 лютого 2014 р.

Родичі загиблих звернулися до першого віце-прем'єр-міністра з проханням допомогти у вирішенні проблем, з якими вони зіштовхнулися. Зокрема, проконтролювати хід слідства та питання виплати фінансової допомоги кожній родині.

В. Ярема уважно вислухав присутніх і запевнив, що вони можуть розраховувати на повну підтримку з його боку (***Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 17.05.***)

Кабінет Міністрів на засіданні 16 травня 2014 р. прийняв розпорядження № 454 про утворення державного підприємства «Кримський дім». Документ оприлюднений на урядовому веб-порталі.

Згідно з розпорядженням Міністерству фінансів доручено підготувати зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік», а також передбачати під час підготовки проекту Державного бюджету на наступні роки кошти, необхідні для здійснення заходів, пов'язаних з діяльністю підприємства.

Водночас Міністерство культури, яке є ініціатором утворення ДП «Кримський дім», зобов'язано затвердити статут підприємства та вирішити в установленому порядку питання щодо призначення його керівника.

За пропозицією міністра аграрної політики та продовольства І. Швайки, «Кримський дім» буде розміщено в будівлі колишнього іподрому по вул. Суворова, 9, у Києві, яка до цього перебувала у віданні Національної академії аграрних наук і Мінагрополітики.

Це рішення уряду – своєрідний вираз підтримки кримсько-татарському народу, особливо сьогодні, коли на кримських татар в анексованому Криму чиняться тиск та усіякі гоніння через їхню патріотичну позицію та проукраїнську налаштованість (***Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 19.05.***)

У Мінекономрозвитку відбулося 10-те засідання Українсько-литовської комісії з питань європейської інтеграції.

Під час засідання сторони обговорили найактуальніші на сьогодні для української сторони питання, серед яких підписання економічної частини Угоди про асоціацію України з ЄС, розроблення національного механізму імплементації Угоди, можливість надання допомоги держав-членів ЄС для підготовки України до виконання положень Угоди, досвід Литви у впровадженні змін і реформ, спрямованих на наближення до ЄС, безвізовий діалог Україна – ЄС і виконання Плану дій з лібералізації візового режиму між Україною і ЄС.

Українську делегацію очолював урядовий уповноважений з питань європейської інтеграції В. Пятницький, а литовську – заступник міністра закордонних справ Литовської Республіки В. Ляшкявічус.

«Усі ці роки знаємо Литву як країну, котра активно підтримує Україну в питаннях євроінтеграції. І зараз, коли Україна зробила важливий крок – підписала політичну частину Угоди про асоціацію з ЄС, (надіємося, у найближчий час буде підписана економічна), ми сподіваємося на значну підтримку від Литви в контексті нашої кооперації з ЄС», – сказав В. Пятницький (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2014. – 19.05).

Міністерство закордонних справ України розповсюдило заяву, у якій зокрема йдеться:

«17 травня в Харкові розпочав роботу Другий загальнонаціональний круглий стіл національної єдності.

Цей діалог свідчить про готовність уряду України відкрито обговорювати найгостріші проблеми нашого суспільства та спільну відданість справі національного порозуміння й об'єднання найширших відповідальних політичних і громадських кіл України. Це також вияв послідовного виконання Україною женецьких домовленостей від 17 квітня ц. р.

У той час як Україна та інші учасники женецького процесу роблять все можливе для захисту життя людей та деескалації

ситуації в окремих районах на сході держави, Росія залишається єдиною серед підписантів заяви, хто не зробив жодного кроку в цьому напрямку.

Росія продовжує цинічно дестабілізувати становище. Жодні обіцянки президента Володимира Путіна не були підкріплені реальними діями. Росія демонстративно зосереджує війська на кордоні з Україною, підтримує та координує діяльність терористичних угруповань, відмовляється засудити чинені ними вбивства, катування та захоплення адміністративних приміщень, а також нарощує агресивну риторику проти Української держави – невщухаючий вал брехні і пропаганди.

Цілком очевидно, що своїми діями Кремль намагається перешкодити справжньому національному діалогові в Україні, не дозволити реалізувати обраний курс на демократичні реформи і підірвати можливість проведення президентських виборів 25 травня.

Закликаємо міжнародне співтовариство об'єктивно оцінювати процеси порозуміння і безпеки в нашій державі, не піддаватися тотальній брехні російської пропаганди і вжити проти російської влади всіх можливих рішучих, скоординованих та консолідованих заходів, щоб зупинити агресора і не дати йому зірвати процес волевиявлення українського народу» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 17.05.*)

18 травня в прямому ефірі інформаційно-аналітичної програми «События недели» на каналі «Україна» в. о. міністра оборони України генерал-полковник М. Коваль наголосив, що миротворчого мандата наші сусіди не отримували, тому ЗСУ будуть з ними поводитися як з агресором.

«Миротворчого мандата наші сусіди не мають. Наша армія також не отримувала команди від Головнокомандувача або Верховної Ради про те, що миротворці входитимуть на територію України. Перед армією стоять конкретні завдання, тому, якщо частини російської армії під миротворчим прапором входитимуть на нашу територію, ми чинитимемо з ними так, як з агресором», – зазначив генерал-полковник М. Коваль.

Він пояснив ситуацію з частковою мобілізацією, яку на сьогодні проведено у Збройних силах України. «Усі з'єднання і частини повністю мобілізовані, проведені бойові тренування по взаємодії, і вони повністю готові до виконання завдань за призначенням. Крім того, частина бойових сил бере участь в антитерористичній операції на території Донецької і Луганської областей. Відносно мобілізованих резервістів, які через законні причини вимушені залишити армію (у кого третя дитина народилася і таке інше), прийнято рішення, звільнити їх від служби. На їхнє місце ми добираємо добровольців з тих, хто в лавах Збройних сил України», – повідомив в. о. міністра оборони України.

Він підкреслив, що ті резервісти, які прийшли в Збройні сили України, – справжні знавці своєї справи, патріоти нашої країни і фахівці, які здатні виконувати завдання за призначенням.

За словами генерал-полковника М. Ковалю, частина громадян України призиватиметься як солдати строкової служби. «Ситуація полягає в тому, що не всі військовослужбовці з'єднань і частин можуть виконати умови контракту. Тому в ці частини ми братимемо військовослужбовців 20–24 років, які надалі підписуватимуть контракт», – пояснив він.

Генерал-полковник М. Коваль розповів, що було прийнято рішення про присвоєння статусу учасника бойових дій тим військовим, хто брав участь в антитерористичній операції: «Ми повинні виконати соціальну справедливість, тобто щоб у цю категорію військовослужбовців в жодному разі не потрапили ті люди, які в глибокому тилу і не мають відношення до АТО. Це повинно бути виконано чітко, прозоро і ми повинні дати цей статус тільки тим людям, які насправді його заслужили. І це буде зроблено» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 19.05).

Міністерство доходів і зборів остаточно відмовилося від податку з обігу підприємств. Про це повідомив перший заступник міністра, який курирує питання податкової служби, І. Білоус.

«Я хочу відразу зняти питання про податок з обігу підприємств. Його не буде, оскільки ми йдемо в Європу», – сказав І. Білоус під час зустрічі з представниками бізнесу (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2014. – 19.05).

Міністерство юстиції наполягає на ухваленні в парламенті закону стосовно публічності реєстрів речових прав на нерухоме майно. Про це на брифінгу в Кабінеті Міністрів сказав міністр юстиції П. Петренко, передає кореспондент УНН.

Він нагадав, що цей закон передбачає отримання будь-якої інформації про рухоме та нерухоме майно «і ця інформація не є закритою».

Міністр додав, що тим громадянам, які купили власність на задекларовані доходи, немає чого боятися. «Наші люди повинні знати, у кого з держслужбовців є те чи інше майно, і блокування таких ініціатив однозначно не пройде. Уряд буде наполягати, щоб цей закон був прийнятий і щоб в Україні працював публічний реєстр, де будь-який охоче може отримати інформацію про майно тієї чи іншої людини», – сказав П. Петренко (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua)*). – 2014. – 19.05).

19 травня міністр аграрної політики та продовольства України І. Швайка зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Угорщини в Україні М. Баєром.

Під час зустрічі І. Швайка наголосив на необхідності збільшення товарообігу та готовності України збільшувати поставки олії соняшникової, зернових злаків, інших харчових продуктів до Угорщини.

Сторони обговорили питання торговельно-економічної ситуації, співробітництво у ветеринарній експертизі, ветеринарні сертифікати та необхідність регулювання роботи, пов'язаної з географічними позначеннями. І. Швайка зазначив на важливості для України урегулювання питання використання географічних назв і на важливості отримання технічної

допомоги з боку Угорщини, як через європейські механізми технічної допомоги, так і безпосередньо в рамках двостороннього співробітництва.

Також під час зустрічі І. Швайка наголосив на необхідності залучення досвіду Угорщини щодо розробки законодавчої та нормативної бази, проведення випробувань з показників якості та безпечності продукції на відповідність їх міжнародним нормам, щодо системи боротьби з фальсифікатом. Одним з основних питань під час зустрічі стало питання відстоювання географічних позначок, що є невід'ємною частиною захисту вітчизняного сільськогосподарського та харчового продукту.

Зі свого боку М. Баєр висловив задоволення нинішнім рівнем розвитку двосторонньої співпраці, водночас зазначивши, що співпраця й надалі має поглиблюватися. Посол високо оцінив прагматичність та конструктивність української сторони та вкотре запевнив у тому, що для Угорщини Україна є близьким другом, партнером та сусідом.

Також сторони обговорили питання діяльності робочої групи з питань сільського господарства, яка діє в рамках міждержавної комісії України та Угорщини. Міністр і посол домовилися про проведення засідання комісії, яке планується на вересень 2014 р.; про підписання угоди щодо двосторонньої сертифікації племінних свиней; обговорили імплементацію угоди з імунізації лисів проти сказу для запобігання поширенню цієї хвороби (*Аграрний тиждень. Україна* (<http://a7d.com.ua>). – 2014. – 19.05).

У рамках святкування Дня Європи 17 травня 2014 р. у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі «Мистецький арсенал» перші особи держави та представники дипломатичного корпусу країн-членів ЄС говорили про символічне місце та роль України у європейській родині.

«Цьогорічне містечко в рамках Дня Європи сповнене талантів. У кожному з цих творів – частинка великої культури України. І найголовніше – цю культуру сьогодні тут творять

діти. Вони прагнуть демонструвати свої вміння та таланти не лише в Україні, а й по всьому світу, і наша мета – зробити це можливим», – сказав міністр культури Є. Нищук.

«Сьогодні багато говорять про те, що значить Європа для України. Втім, варто говорити і про те, що таке Україна для Європи. А Україна для Європи – це спільне майбутнє, це велике натхнення, джерело енергії та культури. Де-факто, українці здавна демонструють приналежність до європейських народів. Але саме цього дня, у непростий для України час, варто ще раз наголосити – Українська держава понад усе цінує та поважає гідність і права кожного, але ми маємо і усвідомлювати, що майбутнє країни залежить від кожного».

У заході взяли участь Прем'єр-міністр України А. Яценюк, в. о. міністра закордонних справ України А. Дешиця, міністр культури України Є. Нищук, голова КМДА В. Бондаренко, міністр закордонних справ Швеції К. Більдт, голова представництва ЄС в Україні Я. Томбінський, мер Риги (Латвія) Н. Ушаков, дипломати посольств держав-членів ЄС, акредитованих в Україні.

День Європи вважається символічним днем народження Європейського Союзу і відзначається 9 травня. В Україні святковим днем встановлено третя субота травня. У нашій державі День Європи святкують 12-й рік поспіль (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 17.05).

ПОЛІТИКА

20 травня у Донецькій і Луганській області відбувся попереджувальний страйк проти насильства і сепаратизму на найбільших підприємствах області.

До його проведення напередодні закликав олігарх Р. Ахметов. О 12 годині на підприємствах Р. Ахметова та інших, які підтримали їх, включили гудки сирен.

На короткий час заводи, фабрики, шахти зупинили роботу.

На «Донбас-Арені» вивісили прапор України і показали звернення Р. Ахметова.

В акції взяли участь юнаки з академії ФК «Шахтар».

При цьому на стадіон прийшли співробітники ФК «Шахтар». Всього були присутніми понад 400 осіб.

Рівно о 12 годині на стадіоні включили «гудок миру».

Центральний собор Донецька підтримав протест подзвоном.

Показово, що підприємства сусідньої Дніпропетровської області гудками підтримали жителів Донбасу (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2014. – 19.05).

Кандидат на пост Президента П. Порошенко не виключає, що нинішній парламент може бути розпущений. Об цьому він заявив на презентації дослідження «Європейський президент», проведеного Інститутом світової політики.

В частині, П. Порошенко зауважив, що в разі виборів Президентом він готовий оперувати в парламенті на всіх тих, хто не був задіяний в прийнятті диктаторських законів 16 січня і хто боровся проти тиранії. «К шкоді, ці люди становлять меншість, а оскільки вони меншість, то немає коаліції. Якщо в парламенті немає коаліції, то парламент потрібно розпускати», – заявив П. Порошенко.

Він підкреслює, що розпуск парламенту – вимушений крок, але, за його словами, цей крок підтримують 80 % населення. «Без нормальної коаліції неможливо повноцінна євроінтеграція, яка є нашою національною ідеєю. Крім того, я бачив очі мільйонів людей за час Майдану і моїх поїздок. Я ніде не чув, що хтось проти євроінтеграції. Євроінтеграція не роз'єднує, а об'єднує Україну», – зауважив П. Порошенко (*Главром (http://glavcom.ua)*). – 2014. – 19.05).

Кандидат на пост Президента, екс-прем'єр-міністр Ю. Тимошенко виступає за проведення референдуму про вступ України в НАТО та Європейський Союз. Про це повідомляє прес-служба «ВО «Батьківщина».

«Питання вступу України в Європейський Союз і НАТО повинен вирішувати народ шляхом проведення всеукраїнського

референдуму. Це не може бути рішенням окремого політика», – ідеться в повідомленні.

Ю. Тимошенко пропонує негайно провести референдум з цих питань (*Варіанти* (<http://www.varianty.net>). – 2014. – 19.05).

Кандидат на пост Президента України Р. Кузьмін під час дебатів в ефірі Першого національного телеканалу висловив думку, що Україні потрібен сильний Президент і сильна влада, але яка буде підконтрольною та відповідальною, передає кореспондент УНН.

Певним зразком, за словами кандидата, може стати модель побудови влади в США.

«Президент України повинен мати всю повноту влади, йому повинен підпорядковуватися Кабінет Міністрів. Посаду Прем'єр-міністра слід упразднити взагалі. Кабмін слід ліквідувати. Варто залишити кілька ключових міністерств – чотири. І дати Президенту можливість керувати країною та урядом. Зокрема, таким шляхом пішли Сполучені Штати. Вони побудували успішну країну за 200 років», – резюмував Р. Кузьмін (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 19.05).

На виборах Президента України очікується найвища за останні роки явка. Про це в ефірі телеканалу БТБ заявила заступник голови Комітету виборців України Н. Линник, передає УНН.

«Ми очікуємо високу явку, найвищу за останні роки. По-друге, самосвідомість однозначно підвищилася. Багато волонтерів хочуть зареєструватися спостерігачами. Багато волонтерів хочуть зареєструватися членами дільничних комісій. Якраз зараз відбувається ротація членів комісій. Там, де їх не вистачає, їх доукомплектовують цими особами, які бажають працювати на волонтерських засадах. Тобто ми просто констатуємо, що дуже висока самосвідомість українців після тих подій, які відбулися на Майдані», – сказала Н. Линник.

Вона додала, що наразі ЦВК зареєструвала достатню кількість спостерігачів, але їхня кількість збільшуватиметься. «Навіть цієї кількості, орієнтовно 1200 спостерігачів, достатньою для спостереження за виборами. Але ми очікували і прогнозували, що на цих виборах буде десь до 4 тис. спостерігачів», – сказала Н. Линник.

На думку експерта, імовірність перемоги одного з кандидатів у першому турі становить 50 %. «Все залежить від того, як зараз кандидати будуть проводити свою кампанію. Можливо, все-таки хтось буде підтримувати кандидата, який набрав найбільшу кількість за соціологічними опитуваннями», – спрогнозувала Н. Линник. Вона зауважила, що в будь-якому випадку легітимні вибори Президента принесуть Україні мир і спокій. «Ми прогнозуємо, що це дасть Україні певний спокій і більшу стабільність на міжнародній арені, а також зменшить спекуляції зовнішніх ворогів щодо провокування нестабільності в Україні», – підсумувала Н. Линник (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 19.05).

34 % українців на президентських виборах готові проголосувати за П. Порошенка. Таку цифру озвучили в Київському міжнародному інституті соціології.

Це передостаннє соціологічне опитування напередодні 25 травня. Згідно з отриманими даними, на другому місці в рейтингу Ю. Тимошенко, 6 % готові проголосувати за її кандидатуру на посаду Президента. С. Тігіпка підтримують 4 %, стільки ж А. Гриценка. Трохи менше – близько 3 % – віддали б голос за О. Ляшка та стільки ж – за М. Добкіна. Готові проголосувати за О. Богомолець 2 % українців, за О. Тягнибока – 1 %. Хоча соціологи попереджають: ці дані не враховують відсотка українців, які ще не визначилися, як голосувати та чи взагалі брати участь у волевиявленні.

Гендиректор КМІС В. Паніотто зробив такий прогноз: «Якщо імітувати вибори, тобто вважати, що ті, хто не визначився, проголосують так само як і ті, хто визначився чи взагалі не

прийдуть, тоді П. Порошенко – 55 %, Ю. Тимошенко – 10 %, С. Тігіпка – приблизно 7 %, А. Гриценко – 6,5 %, О. Ляшко – 5 %, М. Добкін – 4 %, Симоненко – 4 % (але на сьогодні він зняв свою кандидатуру. – Ред.), О. Богомолець – 3,5 % і О. Тягнибок – 1,6 %. Якщо ті, хто не визначився, придуть і проголосують за М. Добкіна – хоча б 10 % з тих 32 %, що не визначились, за М. Добкіна чи за С. Тігіпка – то в першому турі П. Порошенко навряд чи пройде» (5 канал (<http://www.5.ua>). – 2014. – 19.05).

Комуністична партія України не підтримуватиме жодного з кандидатів і не визнає результатів майбутніх виборів, заявив народний депутат КПУ О. Голуб, повідомляє УНН.

«Ми не будемо підтримувати жодного з кандидатів, оскільки вибору на Україні немає. Все, що відбувається, це фарс, і ми не визнаємо ні результатів цих виборів, ні людини, яка буде обрана Президентом», – сказав О. Голуб (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 19.05).

В умовах економічної кризи відмова від співпраці з Митним союзом і новий виток євроінтеграційних реформ може повністю знищити економічну незалежність України. Про це у своєму блозі написав лідер «Українського вибору» В. Медведчук, повідомляє УНН.

«Митний союз розширюється. Уряд Киргизії оприлюднив проект “дорожньої карти” щодо приєднання до Митного союзу і Єдиного економічного простору. Незабаром до МС готова приєднатися Вірменія, про свій намір розвивати співпрацю із союзом заявили Ізраїль, Туреччина, Індія і В’єтнам.

Для України участь у цьому найпотужнішому економічному об’єднанні вигідна і перспективна: багато підприємств України експортно-орієнтовані на країни СНД. Протягом багатьох десятиліть основними ринками збуту української продукції металургійної галузі, машинобудування, хімічної та

харчової промисловостей були і залишаються країни Митного союзу і в першу чергу Росія.

У 2013 р. Україна експортувала до Росії понад 50 % виробленого машинобудівного устаткування. Розрив торговельно-економічних відносин з РФ, втрата замовлень і контрактів, припинення та закриття підприємств вже завдали колосального збитку вітчизняній економіці. “Мотор-Січ”, “Запоріжтрансформатор”, НВО ім. Фрунзе, “Турбоатом”, вагонобудівні Крюківський і Стахановський заводи, “Азовмаш”, “Дніпровагонмаш” і багато інших підприємств сьогодні зазнають мільярдних збитків», – написав В. Медведчук.

За прогнозами експертів, у разі приєднання до МС Україна до 2030 р. могла б отримати преференцій на суму 225 млрд дол. Обсяг виробництва машинобудування, приладобудування та інших наукоємних галузей збільшився б до 72 млрд дол. Аграрії і харчовики за рахунок розширення торгівлі заробили б понад 1 млрд дол., стверджує В. Медведчук (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 19.05).

Один з лідерів донецьких сепаратистів М. Руденко заявляє, що українські політичні партії скоро припинять роботу на підконтрольній їм території.

«Ми будемо створювати власні партії. Українські партії у нас працювати не будуть, тому що, наприклад, Партія регіонів себе скомпрометувала. Багато інших партій займають відверто ворожу позицію, серед них “Свобода” і УДАР», – сказав М. Руденко.

У так званій верховній раді ДНР, за його словами, зможе залишитися тільки КПУ, «однак і вона буде сильно видозмінена».

Сепаратист стверджує, що найбільші надії його товариші покладають на створювану партію «Новоросія». «Ми створюємо партію «Новоросія». Вона формується на засадах, близьких більшості жителів нашої республіки, і буде відстоювати їхні інтереси», – сказав він (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2014. – 19.05).

Сепаратисти Донецької народної республіки відмовляються вести діалог з теперішньою владою в Києві. Про це заявив місцевий самопроголошений «губернатор» П. Губарєв в інтерв'ю телеканалу «Росія 24».

За його словами, уже «було кілька спроб укласти домовленість з цими людьми», але бойовиків не влаштовує, що силовики та армія продовжують проводити проти них антитерористичну операцію.

Згадав він і про «недотримання» домовленостей 21 лютого між лідерами опозиційних партій і тодішнім Президентом В. Януковичем, які так і не допомогли останньому залишитися при владі. «Щоб почати діалог, київська хунта повинна піти і має бути сформовано уряд адекватних і розумних людей, з якими можна сісти за стіл переговорів, домовитися і не боятися, що умови домовленостей не будуть виконані», – заявив П. Губарєв (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2014. – 19.05).

Так звані депутати республіканського зібрання так званої Луганської народної республіки проголосували за припинення діяльності територіальних виборчкомів на виборах Президента України на території вигаданої республіки. Таке рішення було ухвалено в понеділок, 19 травня.

Передвиборну агітацію кандидатів на пост Президента на території так званої ЛНР було оголошено незаконною.

Також органам місцевого самоврядування було заборонено будь-яку участь у підготовці до виборів.

На зібранні було прийнято звернення до ООН із проханням про визнання «суверенітету і незалежності ЛНР» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2014. – 19.05).

У Маріуполі був скасований багатотисячний марш миру через загрозу від озброєних людей з так званої ДНР. Про це на своїй сторінці Facebook повідомила директор зі зв'язків із громадськістю СКМ Н. Ємченко.

«Сьогодні в Маріуполі о 17:00 мав пройти багатотисячний марш миру. Без політичних гасел і прапорів, – написала вона. – Я знаю, що багатотисячний, оскільки тільки наші металургійні комбінати повідомляли про те, що близько 30 000 наших співробітників планували вийти на нього. А Маріуполь – це не тільки наші заводи».

За словами Н. Ємченко, марш призупинили з міркувань безпеки. «Оскільки вранці на вулицях міста з'явилися озброєні люди, які називали себе членами так званої ДНР. Озброєні автоматами. І кулеметами. Озброєні по суті проти мирних жителів міста. Якщо це так – цим людям не потрібний Донбас, тим більше щасливий Донбас», – написала Н. Ємченко (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2014. – 19.05).

Президент Росії В. Путін розпорядився повернути війська, які проводили навчання на південному заході РФ, у місця постійної дислокації. Про це повідомляє ІТАР-ТАСС, посилаючись на прес-службу Кремля.

У Кремлі повідомили, що В. Путін дав команду повернути війська, які проводили навчання в Ростовській, Білгородській та Брянській областях, у місця постійної дислокації.

Там вказують, що це пов'язано «з завершенням планової весняної фази підготовки військ, що передбачала їх передислокацію та проходила, зокрема, на полігонах в Ростовській, Білгородській та Брянській областях». «Президент Росії дав команду міністру оборони РФ С. Шойгу повернути війська, що брали участь у навчаннях, у місця постійної дислокації та продовжити бойову підготовку на прилеглих полігонах», – повідомили в прес-службі.

У Кремлі заявили, що «вітають перші контакти між Києвом і прихильниками федералізації з метою налагодження прямого діалогу, в якому повинні брати участь усі зацікавлені сторони». «Росія закликає до негайного припинення каральної операції, насильницьких дій, відведення військ і вирішення всіх накопичених проблем виключно мирними способами», – йдеться в повідомленні (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2014. – 19.05).

У НАТО не мають доказів виконання розпорядження В. Путіна про відведення російських військ від українського кордону. Про це повідомляє Reuters з посиланням на представника військового Альянсу.

«Ми не зафіксували переміщень, які б підтверджували (заяви Кремля. – Ред.)», – цитує агентство офіцера, який побажав залишитися неназваним (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2014. – 19.05).

Срыв выборов на Востоке страны существенно не повлияет на общие результаты голосования. Такое мнение на пресс-конференции высказал директор Киевского международного института социологии В. Паниотто.

Эксперт предположил, что возможные проблемы с волеизъявлением на Донбассе могут несколько улучшить результат Ю. Тимошенко, при этом избирательная поддержка П. Порошенко в рамках всей страны останется неизменной, передает корреспондент «Главкома».

Социолог также отмечает, что наивысшая электоральная активность зафиксирована в западных областях.

В то же время, как отметил председатель КИУ А. Черненко, ситуация в восточном регионе остается напряженной, но угрозы, что выборы в Донецкой и Луганской областях могут не состояться вовсе, не существует.

Ранее Центральная избирательная комиссия обратилась к Председателю Верховной Рады, исполняющему обязанности Президента А. Турчинову, парламенту и Кабинету Министров с просьбой принять неотложные меры для реализации избирательных и других конституционных прав и свобод граждан, которые проживают на территории Донецкой и Луганской областей.

Такое обращение было принято в связи с поступлением в ЦИК многочисленных заявлений членов окружных избирательных комиссий территориальных округов № 41-62 и 05-116 о противоправных действиях, не позволяющих им исполнять своим полномочия и угрожающих их жизни.

19 мая Премьер-министр Украины А. Яценюк призвал уделить особое внимание во время президентской избирательной кампании защите членов окружных и территориальных избирательных комиссий (*Главком* (<http://glavcom.ua/news/206752.html>). – 2014. – 19.05).

У столичних відділах Державного реєстру виборців (ДРВ) утворилися великі черги громадян, які бажать внести свої прізвища до списків виборців і тих, хто бажать проголосувати не за місцем реєстрації, передає кореспондент УНН, який перебуває в приміщенні Державного реєстру виборців Шевченківського району столиці. Наразі черги просуваються дуже повільно.

Особливо багато нарікань на систему роботи ВДРВ надходить від громадян, котрі приїхали із Криму чи Східних областей України та, зважаючи на політичну ситуацію, все ж таки бажать проголосувати на президентських виборах у Києві.

Дещо краща ситуація в Голосіївському, Подільському та Печерському районах Києва. Там черги просуваються швидше і відповідно більшій кількості громадян вдається внести правки в реєстр виборців і написати заяву про зміну місця голосування.

Нагадаємо, 19 травня, останній день, коли виборці, які хочуть проголосувати не за місцем реєстрації, можуть подати заяву до ВДРВ в інших містах (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 19.05).

ЕКОНОМІКА

ЄС перерахував Україні перший транш макроекономічної допомоги на суму 100 млн євро, повідомив віце-президент Європейської комісії С. Каллас під час візиту до Києва 20 травня.

«Я дуже радий підтвердити, що сьогодні відбулась виплата першої частини макроекономічної допомоги Україні на суму 100 млн євро», – сказав він у Києві під час наради з питань децентралізації влади.

Віце-президент Єврокомісії нагадав, що ЄС вирішив виділити Україні 1,6 млрд євро макроекономічної допомоги. Також він повідомив, що другий транш з цієї допомоги на суму 500 млн євро Україна отримає, як тільки Верховна Рада ратифікує відповідний Меморандум про взаєморозуміння, який забезпечить набуття чинності кредитної угоди. Віце-президент Єврокомісії спрогнозував, що за умови ефективного та своєчасного впровадження реформ Україна отримає всю суму допомоги вже цього року (*«iPress»* (http://ipress.ua/news/yes_pererahuvav_ukraini_pershyu_transh_makroekonomichnoi_dopomogy_65340.html). – 2014. – 20).

Український фондовий ринок почав тиждень зі зростання. Так, індекс українських акцій UX станом на 13:00 19 травня підскочив на 3,62 % – до 1120,38 пункту, повідомляє сайт Української біржі. У цілому обсяг торгів становить 9,66 млн грн, з них на фондовий ринок припало 5,3 млн грн, терміновий ринок – 4,3 млн грн. Лідерами зростання стали акції «Донбасенерго», Єнакіївського метзаводу та «Укрсоцбанку» (*ТСН* (<http://tsn.ua>). – 2014. – 19.05).

Протягом I кварталу поточного року Україна на 18,2 % збільшила показники експорту комп'ютерних послуг порівняно з аналогічним періодом минулого року. Про це УНН повідомили у Державній службі статистики.

У грошовому еквіваленті загальний обсяг експорту відповідних послуг становить 236 млн дол.

Загалом обсяг експорту послуг у сфері телекомунікацій, комп'ютерних та інформаційних послуг у I кварталі 2014 р. становить 364,6 млн дол., що на 15,9 % більше, ніж за аналогічний період минулого року.

Нагадаємо, експерти наголошують на тому, що попри економіко-політичну ситуацію, яка на сьогодні існує в Україні, галузь інформаційних технологій залишається основою інноваційного розвитку економіки України.

«ІТ-галузь продовжує активно працювати, незважаючи на складну економічну ситуацію. Це вкотре доводить, що вона має той потенціал, який дасть змогу забезпечити швидкі темпи зростання ВВП, нарощування обсягів виробництва товарів і послуг як для внутрішніх потреб, так і для високотехнологічного експорту. Перекоаний, що ІТ-галузь – це основа інноваційного розвитку економіки нашої держави», – вважає голова Комітету Верховної Ради з питань інформатизації та інформаційних технологій В. Омельченко (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 19.05).

Директор Генерального департаменту грошово-кредитної політики Національного банку О. Щербакова повідомила, що у квітні обсяг пропозицій іноземної валюти почав домінувати над валютним попитом, передає УНН з посиланням на прес-службу НБУ.

Зокрема, за словами представника Нацбанку, чиста пропозиція безготівкової іноземної валюти у квітні становила 171,6 млн дол. США, а готівкової – 258,8 млн дол. США. Водночас, як зазначила О. Щербакова, із середини лютого Національний банк не здійснює інтервенцій із продажу іноземної валюти, а у квітні взагалі не виходив на валютний ринок.

Також вона акцентувала увагу на скороченні до трьох місяців терміну дії вищезазначених заходів центрального банку, тоді як раніше їх тривалість становила максимально можливий згідно із законом термін (шість місяців). Це пов'язано з поліпшенням ринкових очікувань в умовах запровадження співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями.

Нагадаємо, раніше у НБУ повідомили, що в Україні з 8 червня будуть діяти нові правила готівкових валютно-обмінних операцій. Так, продати валюту, що не перевищує в еквіваленті 150 тис. грн, та обміняти одну іноземну валюту на іншу громадяни можуть без пред'явлення документа, що посвідчує особу (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 19.05).

Українські підприємства зможуть почати модернізацію лише в 2015 р., незважаючи на необхідність бути конкурентоспроможними на ринках ЄС уже зараз. Про це сказав директор Інституту економіки та прогнозування НАНУ, член ради НБУ В. Геєць.

«Якщо спад виробництва буде в межах 5 %, а інфляція 10–15 %, то для нас це буде щасливим кінцем усієї тієї кризи, яка в Україні має багатовекторний вимір. Багато підприємств цього року не будуть розвиватися – вони не хочуть ризикувати, що позначиться на інвестиційному процесі, коли буде знижуватися попит на продукцію інвестиційного призначення. Те, що ми зазвичай купуємо для забезпечення процесу модернізації за кордоном, буде падати», – говорить В. Геєць.

Він зазначив, що називав найкращий з прогнозів на цей рік, тому що економісти бачать і більш песимістичний варіант розвитку подій у 2014 р.

«Думаю, на підставі цих названих цифр можна будувати економічну політику і в 2015 р.», – додав він.

В. Геєць пояснив, на чому ґрунтуються такі прогнози: «Спад виробництва, відчутні втрати у торгівлі з Росією. До того ж, сталася дуже серйозна девальвація гривні – на 50 %, і це дуже багато».

«Тому що 25 % девальвації були об'єктивно обумовлені, але, на жаль, сьогодні це фактично 50 %. Якщо вона залишиться на тому ж рівні, то імпорт в Україну буде вже дуже малоефективний – 50 % девальвації працює в бік національного товаровиробника. Зрозуміло, що експортні виручки в цьому випадку зростуть за рахунок курсової різниці. Але питання в тому, що з імпорту ми отримуємо не тільки споживчі товари, але й досить багато товарів інвестиційного призначення. Усе це призведе до гальмування модернізації та нового будівництва», – зазначив В. Геєць, додавши, що в 2014–2015 рр. не можна розраховувати на модернізацію, амортизацію підприємств України.

«На жаль, зараз це не вигідно, оскільки це призведе до подорожчання продукції. Така сама тенденція буде і в 2015 р. За

цих умов наступний рік може стати лише початком невеликого економічного зростання, і тільки через рік можна буде очікувати прискорення економічного зростання в Україні. При створенні зони вільної торгівлі з ЄС ті підприємства, які сьогодні торгують з ЄС, збільшать свої продажі на європейському ринку. А ті, хто зобов'язаний ще вбудовуватися в цей ринок, що вимагає від них відповідних витрат на модернізацію, то вони не зможуть вийти на ринок ЄС – поки бізнес чітко не зорієнтується з тією кризою, яка на сьогодні є в країні. Тому позитивний ефект від зони вільної торгівлі проявиться лише у тих українських підприємств, які вже налагодили експорт до ЄС», – сказав В. Геєць.

Він резюмував, що в 2014–2015 рр. з ЄС зможуть торгувати тільки ті вітчизняні підприємства, які на сьогодні вже там конкурентоздатні, а ті, які ще ні, зможуть бути присутні та конкурувати на європейському ринку не раніше 2016 р. (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 19.05).

Нацбанк продовжив до 20 серпня термін обов'язкового продажу юрособами та фізособами-підприємцями, що є резидентами України, 50 % валютної виручки, у тому числі від продажу товарів за зовнішньоекономічними договорами. Про це йдеться в постанові НБУ № 271 від 12 травня, пишуть «Українські новини».

Постанова № 271 передбачає, що обов'язковому продажу підлягає 50 % надходжень в інвалюті першої групи класифікатора НБУ (вільно конвертовані валюти), а також надходжень у російських рублях.

Інші надходження в інвалюті залишаються в розпорядженні резидентів і нерезидентів і використовуються ними відповідно до правил валютного регулювання.

Постанова набирає чинності з 20 травня і діє до 20 серпня поточного року (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2014. – 19.05).

Международное рейтинговое агентство Fitch подтвердил долгосрочный рейтинг Харькова и Одесской области по обязательствам в иностранной валюте на уровне ССС. Об этом пишут Украинские новости со ссылкой на сообщение Fitch.

При этом, прогноз долгосрочного рейтинга в национальной валюте и рейтинга по национальной шкале – «негативный» (*Вестн* (<http://business.vesti.ua>). – 2014. – 19.05).

Україна продовжує нарощувати запаси природного газу в своїх підземних сховищах (ПСГ), збільшивши їх за другий тиждень травня ще на 0,755 млрд куб. м.

За даними асоціації Європейських операторів підземних газових сховищ (GSE), якщо 7 травня в сховищах ПАТ «Укртрансгаз» перебувало 9,275 млрд куб. м природного газу, то станом на 14 травня запаси зросли на 8,1 % (на 0,755 млрд куб. м) – до 10,03 млрд куб. м.

З урахуванням того, що в перший тиждень травня Україна збільшила запаси на практично аналогічні 0,752 млрд куб. м, щодобове закачування в ПСГ в поточному місяці становить близько 108 млн куб. м.

При збереженні такої інтенсивності закачування в червень поточного року, коли Росія може припинити постачання природного газу в Україну через розбіжності в ціні газу, країна увійде із запасами близько 11,9 млрд куб. м.

Раніше заступник міністра енергетики та вугільної промисловості І. Діденко повідомив, що в літній період Україна може обходитися без імпортного природного газу та використовувати для власних потреб тільки газ поточного внутрішнього видобутку. За його словами, у травні «Нафтогаз України» планує імпортувати близько 3,4–3,5 млрд куб. м російського газу виходячи з щодобових постачань у розмірі 114 млн куб. м.

Крім того, за даними оперативного моніторингу Gaz-System SA, газотранспортного оператора Польщі, реверсний імпорт в Україну природного газу в травні становить близько 3,9 млн куб. м на добу.

З боку Угорщини, за даними оператора ГТС цієї країни FGSZ Ltd, у травні як і раніше надходять незначні 0,02 млн куб. м газу на добу. Водночас за словами голови правління НАК «Нафтогаз України» А. Коболева, з 21 травня компанія істотно збільшить обсяги реверсних поставок газу через Угорщину в рамках підписаного напередодні контракту. У серпні – вересні 2013 р. максимальні обсяги щодобового імпорту через Угорщину сягали 9 млн куб. м (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 19.05).

АК «Нафтогаз України» за п'ять місяців п. р. закупить російський газ у тих обсягах, у яких він був імпортований протягом усього минулого року. Це впливає з даних, наданих «Газпромом», з експорту газу в Україну.

Як повідомляється, у січні п. р. «Нафтогаз» імпортував 2,45 млрд куб. м, у лютому – 1,64 млрд куб. м, у березні – 1,86 млрд куб. м, а в квітні – 2,7 млрд куб. м. За 12 днів травня експорт становить 1,35 млрд куб. м. Таким чином, до кінця травня «Нафтогаз» може імпортувати з початку року близько 11 млрд куб. м.

При цьому за весь минулий рік «Нафтогаз України» закупив 12,9 млрд куб. м російського газу.

Також повідомляється, що загальний імпорт газу в Україну становить близько 20 млрд куб. м при внутрішньому споживанні понад 40 млрд куб. м.

Поки що «Нафтогаз» не розрахувався за поставання газу з початку року. Борг України за газ у січні – березні при ціні 268,5 дол. за 1 тис. куб. м становить 1,6 млрд дол. За квітневі поставання при ціні 485,5 дол. за 1 тис. куб. м Україна повинна сплатити 1,3 млрд дол. За 12 днів травня борг становить 655 млн дол. (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 19.05).

По результатам I квартала 2014 г. бренд ЗАЗ занимает лидирующие позиции в рейтинге продаж автобусов на

рынке Украины. Лидером продаж среди всех моделей стал ЗАЗ А07А.

Так, по результатам I квартала 2014 г. бренд ЗАЗ занял вторую строчку рейтинга продаж автобусной техники. Наиболее активно осуществлялась реализация модели ЗАЗ А07А. В течение января – марта дистрибьюторская компания «Юниверсал моторз групп» успешно реализовала 50 ед. автобусов ЗАЗ А07А. Таким образом, эта модель возглавила рейтинг продаж среди моделей всех брендов автобусов, представленных на рынке Украины (*Потенциал Информ* (<http://www.potential.org.ua>). – 2014. – 19.05).

19 мая председатель Запорожской обгосадминистрации В. Баранов встречался с Чрезвычайным и Полномочным Послом Республики Польша в Украине Г. Литвиным.

Посол объяснил цель своего визита обеспокоенностью Польши и всей Европы ситуацией на востоке Украины. Г. Литвин сказал, что теперь воочию убедился в социально-политической стабильности Запорожской области, а значит и в возможности польских инвестиций в экономику региона.

По словам Чрезвычайного и Полномочного Посла, у Польши уже есть общие интересы с двумя крупными предприятиями Запорожья. Вопрос о совместной работе ОАО «ЗАЗ» с польским предприятием AUTOSAN SA находится на стадии завершения переговоров. В последнее время Польша заинтересована и в сотрудничестве и с АО «Мотор-Сич». Как заметил Г. Литвин: «Появились проекты в области военного производства. И мы в Запорожской области видим много возможностей для такого сотрудничества».

Кроме того, польский мелкий и средний бизнес готов инвестировать в сельское хозяйство Запорожской области с немалыми экономическими перспективами для обеих сторон (*Индустриалка* (<http://iz.com.ua>). – 2014. – 19.05).

Комісар ЄС з питань енергетики Г. Еттингер запевнив, що ЄС зможе фінансово підтримати Україну в питанні оплати рахунків за російський газ. Про це він сказав, відповідаючи на запитання першого телеканалу німецького телебачення ARD, передає DW.DE.

Однак, сказав Г. Еттингер, ціна на газ має бути ринковою. Він підкреслив, що ціна, за якою «Газпром» обраховує поставки газу до України нині, є неприйнятною.

Єврокомісар зазначив, що Євросоюзу потрібна Україна. «Це наш партнер і наша транзитна держава», – сказав він. Тому це в інтересах ЄС, аби Україна врешті-решт розплатилась за газ.

Г. Еттингер уже раніше піддавав критиці російській «Газпром» за невиправдано високу ціну на газ для України.

У своєму інтерв'ю німецькій газеті Frankfurter Allgemeine Zeitung він зазначив, що «485 дол. (за тис. куб. м газу. – Ред.) є невиправданими».

На його думку, ціна на рівні 350–380 дол. за тис. куб. м газу була б цілком прийнятною для України (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2014. – 19.05).

Словаччина готує газопровід для організації поставок газу до України. Про це заявив глава Міністерства закордонних справ Словаччини М. Лайчек на спільній прес-конференції з міністром закордонних справ Росії С. Лавровим.

«Україна звернулася до нас з проханням допомогти при диверсифікації транспорту поставок газу. Ми пішли Україні назустріч, зараз готуємо таку трасу. Вважаємо це нормальним і корисним», – сказав М. Лайчек.

При цьому він підкреслив, що питання поставок є комерційною операцією.

«Наше завдання полягає в тому, щоб поставляти, а хто надаватиме цей газ, купуватиме його, платитиме, – це зовсім інша операція. Для нас важливо, щоб це була комерційна операція, яка відповідала б усім міжнародним правилам. У наших переговорах з Україною за участю Європейської комісії підкрес-

лювали, щоб ми, вступаючи у нові правові відносини з Україною, не порушували ті, які у нас уже є», – підкреслив М. Лайчек.

За його словами, питання поставок газу потрібно ставити не Словаччині, а Україні, яка його купуватиме. «Ми тільки даємо можливість, щоб його переправити», – підкреслив глава МЗС Словаччини (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2014. – 19.05).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

«Газпром», у разі невнесення Україною передоплати за газ на червень, буде поставляти на російсько-український кордон рівно стільки газу, скільки Київ повинен поставити транзитом в Європу. Про це заявив в ефірі телеканалу «Росія 24» глава «Газпрому» О. Міллер, повідомляє «Прайм».

О. Міллер додав, що передоплата – «справа добровільна, хочеш отримувати газ – потрібно заплатити».

Нагадаємо, 13 травня «Газпром» направив офіційне повідомлення НАК «Нафтогаз України» про перехід на передоплату та виставив попередній рахунок за червень у розмірі 1,66 млрд дол., виходячи з контрактного обсягу поставок в 114 млн куб. м на добу.

За даними «Газпрому», заборгованість «Нафтогазу України» за російський газ на 30 квітня становила 3,492 млрд дол. При цьому міністр енергетики України Ю. Продан заявив, що наша країна не визнає цей борг (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2014. – 19.05).

Наступна тристороння зустріч Росії, ЄС і України щодо газу відбудеться 26 травня. Про це повідомив журналістам міністр енергетики РФ О. Новак.

За його словами, місце зустрічі поки не визначено.

О. Новак заявив, що «Газпром» продовжує постачання газу в Україну, у тому числі для забезпечення транзиту в Європу.

Він додав, що станом на 19 травня борг України залишається несплаченим, на 1 квітня він становив 2,2 млрд дол. (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2014. – 19.05).

Росія не готова обговорювати зміну базової вартості газу в контракті з Україною, мова може йти тільки про надання знижки. Про це заявив глава Міненерго РФ О. Новак після двосторонньої зустрічі з єврокомісаром Г. Еттінгером, передає «РІА Новості».

«РФ готова розглядати питання про надання знижки. Знову ж таки не про зміну ціни, яка встановлена ??на сьогоднішній день контрактом. Контракт і формулу ціни, яка там прописана, ніхто не планує змінювати. Мовиться тільки про можливе надання знижки», – зазначив міністр (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2014. – 19.05).

В Україні, внаслідок бойкоту, імпорт російських товарів знизився на 800 млн дол. упродовж січня – лютого 2014 р. Про це виданню FINANCE.UA повідомив аналітик міжнародної фінансової компанії «Альпарі» О. Михайленко.

За його словами, імпорт російських товарів в Україну в січні – лютому поточного року скоротився на 700–800 млн дол. порівняно з аналогічним періодом минулого року.

«Близько 20 % скорочення імпорту товарів з Росії – це результат українського бойкоту», – вважає експерт. На його думку, цей імпорт російських товарів в Україну буде знижуватися і надалі.

О. Михайленко зазначив, що простежується скорочення імпорту не тільки російських товарів, а й товарів з Європи та Китаю. Причиною цього є зниження купівельної спроможності українців, уточнив він.

За результатами інтернет-дослідження TNS в Україні, 52 % українців позитивно оцінюють бойкот російських товарів.

39 % респондентів відповіли, що самі їх бойкотують. Тих, хто ставиться нейтрально – 16 %, а негативно – 39 % респондентів.

Дослідження проводилося в Інтернеті серед користувачів 18–55 років у два етапи: 1–7 березня та 14–18 квітня цього року.

Як повідомляв iPress.ua, через окупаційні дії Росії патріотично налаштовані українці почали бойкотувати російські товари.

Представники Європейської бізнес-асоціації стверджують, що торговельний бойкот російських товарів, який оголосили в Україні багато громадян після вторгнення військ РФ до Криму, дійсно працює.

«Навіть наші європейські компанії починають відчувати ефект від цієї акції. Було зауваження від деяких компаній, які не є російськими, що вони не розуміють, чому, наприклад, їх вироблена в Росії продукція не купується в Україні. Вони дивуються через це, але при цьому готові переглядати свої бізнес-процеси. Можливо, вони будуть завозити сюди іншу продукцію», – розповіла виконавчий директор Європейської бізнес-асоціації О. Дерев'янку.

Деякі російські компанії стали звертатися із заявками про присвоєння своїм товарам штрих-коду України, у зв'язку з тим, що українські покупці все частіше стали відмовлятися від покупки товару російського виробництва (*Ipess.ua* (<http://ipress.ua>). – 2014. – 19.05).

Міністр енергетики Кіпру Г. Лаккотріпіс заявив, що завдяки появі нового глибоководного газового родовища Європа зможе стати незалежною від російського газу. Про це повідомляє Bloomberg.

За його словами, якщо буріння нового глибоководного газового родовища в територіальних водах Кіпру в цьому році виявиться успішним, Європа зможе знизити свою залежність від російського газу. Про це повідомляє з посиланням на міністра енергетики Кіпру Г. Лаккотріпіса.

Г. Лаккотріпіс зазначив, що на сьогодні Кіпр має запаси в розмірі 6 трлн куб. футів природного газу. «Успішне буріння

згаданого родовища може збільшити ресурси країни ще на 4–5 трлн куб. футів», – заявив він.

У розробці нового родовища братимуть участь такі компанії, як: Eni, Korea Gas Corp і Total. Eni і Kogas почнуть активну розробку блоків 2, 3 і 9 уже в найближчі тижні (*Ipress.ua* (<http://ipress.ua>). – 2014. – 19.05).

Коли Захід погрожує запровадити санкції на окремі сектори російської економіки, і передусім на газіву, Іран заявляє, що готовий збільшити свої поставки. Ісламська Республіка пропонує замінити Росію на ринку газу в Європі. Проблема лише в тому, що ця країна вже перебуває під міжнародними санкціями через свої ядерні програми, і нині прикладає зусилля для того, щоб їх позбутися.

Лондонський аналітик Г. Тамізі вважає, що Іран має привід для обережного оптимізму, коли його справу розглядатимуть на міжнародних переговорах у Відні цього тижня.

«Гадаю, позиція Ірану дещо посилилася через українську кризу, тому що ця країна дійсно спроможна переформувати майбутнє енергетичного ринку, а енергетика – найважливіша фішка Росії та Ахіллесова п'ята Європи», – говорить аналітик.

Поки що Іран не пов'язував свої газові пропозиції з вирішенням питання про ядерну програму. Іранський міністр нафти Б. Зангене лише заявив, що його країна «має можливість постачати газ у великих обсягах і має бажання постачати газ до Європи шляхом газогонів, або у формі скрапленого газу».

Інший урядовець, який відає питанням торгівлі, уточнив, що через турецький газогін Європа може імпортувати від 4 до 50 млн куб. м газу на день. За його словами, додаткові трубопроводи можна було б прокласти через Сирію, Ірак, Ливан, та через Вірменію та Грузію по дну Чорного моря.

Ані європейські країни, ані Росія поки не відповіли на цю пропозицію. І це дивує експертів. Адже пропозиція Ірану – крок назустріч Заходу, що особливо важливо для Тегерана у переговорах щодо його ядерної програми, та недружній жест щодо Росії, яка намагалася підтримувати позицію Ірану.

Економіст з британської консалтингової компанії Betamatrix М. Емаді припускає, що причина відсутності негайної реакції в тому, що Іран не зміг би вийти на європейський ринок газу негайно. Для цього йому потрібна була програма модернізації, запровадження нових технологій, якої країна була позбавлена протягом майже 20 років.

Тож на думку експерта, навіть якби санкції зняли завтра, для того щоб повернутися на світові енергетичні ринки Ірану, було б потрібно ще кілька років. Про цю проблему, говорять експерти, варто було б замислитися і Росії, яка нині наражається на західні санкції (*Radio «Свобода»* (<http://www.radiosvoboda.org>). – 2014. – 19.05).

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 35

Бюлетень підготували:

Т. Гранчак, В. Бондаренко, С. Горова, О. Рябокони

Редактори: Т. Дубас,
О. Федоренко, Ю. Шлапак

Комп’ютерна верстка:

В. Бондаренко

Підп. до друку 20.05.2014.

Формат 60x84 ¹/₁₆. Обл.-вид. арк. 3,91. Наклад 8 пр.

Видається в друкованому та електронному вигляді

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції

ДК № 1390 від 11.06.2003 р.